

309211

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. చిన్న పట్టణము 1918 సం॥ ఆగస్టునెల 16 వ తేది శుక్ర వారము
సంపుటము. ౫ } గాతా క్రి నా మ సంచిత శ్రావణ మాస శుద్ధ నవమి గా. } సంచిక ౧౧౦౨

ఇండియాగవర్న మెంటుయొక్క- వైనాన్సు డిపార్టుమెంటు.

సం. 1250 - ఎఫ్. ప్రకటన సిమ్లా, 1918 వ సం॥ మే 11 వ తేది.

ఇండియాదేశపు రెండవ యుద్ధబుణము

రొక్క-రూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును, ఇండియా దేశము ఇచ్చే పది కోట్ల పానుల (సవరనుల) మొత్తముకింద, (తద్యాగముగా) యుద్ధమును సాగించుటకుగాను హిజ్ మెజెస్టీవారి దొరతనమున కియ్యబడును.

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1921 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లింపబడునది
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1923 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లింపబడునది
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1925 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ. 108 చొప్పున 1925 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లింపబడునది
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1928 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ. 106 చొప్పున 1928 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లింపబడునది

ఇవన్నీ,

వచ్చుబడి పన్ను లేకుండ

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్క-పు సర్టిఫికెట్టురూప

జారీచేయడము.

అనలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్న మెంటువారి రివిన్యూలున్నా ఆస్తిన్నీ హామీగా జేందును.
1921 వ, 1923 వ, 1925 వ 1928 వ సం॥ పు యుద్ధ పత్రములు

జారీ కాల:-దరఖాస్తు చేసికోబడిన ప్రతి రూ. 100 యు. 100.

వడ్డీ:-సంవత్సరమునకు నూటికి 5½ చొప్పున ఆరేసి నెలల కొకసారి మార్చి 15 వ తారీఖునకు సెప్టెంబరు 15 వ తారీఖునకు చెల్లింపబడును.

కొనిన తారీఖునండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖునకు వడ్డీ, పత్రములు కొనిన కాలముందు ముందుగా చెల్లింపబడును.

1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖుకు తరువాత పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనబడు పత్రములమీద, కొనిన తారీఖు నండి 1919 వ సం॥ మార్చి 14 వ తారీఖు వరకు వడ్డీ, కొనిన కాలముందు ముందుగా చెల్లింపబడును.

విశేషమైన హామీలు:-ఇకమీదట ఇండియా గవర్న మెంటువారు జారీచేయు ఏదేని దీర్ఘకాలపు ఋణమునకు వడ్డీ లేకు ఎంత ఏర్పాటుపడియున్నప్పటికిని, సదరు ఋణ మునకయి వైకము కట్టు కార్యము కొంత రొక్క-రూపంతో సమానముగా 1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్రములు, వాటి చెల్లుబడి కాలములో సమాన విలువకు అంగీకరింపబడును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్రములమీద వడ్డీకి వచ్చుబడి పన్ను లేదు. కాని అది, యితర వచ్చుబడిమీద ఆపన్న కట్టవలసిన కేసును నిర్ణయించడము లో గణించింపబడును, మరియు దానికి అధికపన్ను (సూపర్ టాక్సు) కట్టదగియుండును.

సెక్యూరిటీలు ఏరూపముగానుండునది:-యుద్ధపత్రము లు (ఎ) ఇన్వెస్ట్మెంట్ (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లావ సర్టిఫికెట్ల రూప ముగానో (బి) ప్రామిసరీ నోట్లరూపముగానో జారీచేయబడు ను. తదనంతరము ఇష్టమైనయెడల, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులు, తేరకు (హాజరు పెట్టువానికి చెల్లుబడిగల) పత్రములు ఉన్న తడు ఆపత్రములను, కర్పలేకుండ పుచ్చుకోవచ్చును.

యుద్ధపత్రములు కొనుగోతుడు ఫలానిరూపముగా జారీ చేయబడవలయునని ప్రత్యేకముగా ఉదాహరించి యుండని యెడల, ఇవి, ఇన్వెస్ట్మెంట్ (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లావ సర్టిఫికెట్లు రూపమున జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీనోట్లు, ఆలస్యము కాకుండుటకై మొదట, సాధ్యమైనంత కొద్దిసంఖ్య మేర మేర నోట్లుగా జారీచేయబ డును; ఆయితే ఆలస్యత, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులుగా వడ్డీ విలువగల నోట్లకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవలసినో, వాటిని

భచ్చలేకుండ, పుచ్చుకోవచ్చును. కావలసిన మొత్తమునకు ఒక్కటే ప్లావ సర్టిఫికెట్లు జారీచేయబడును.

(ప్రామిసరీ నోట్ల రూపముగా పత్రములను బ్యాంకులలోను గవర్న మెంటు ఆఫీసులలోను కొనుట

1. రూ. 100 గాని నూరుతో గుడించిన (పూర్తి నూర్తిగా నుండు) మొత్తములుగాని విలువ గల (ప్రామిసరీ నోట్ల రూపమున యుద్ధపత్రములు, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినమాదట,

(ఎ) లెంగాలు, బొంబాయి, మదరాసు బ్యాంకుల యొక్క హెడ్ ఆఫీసులలోగాని యేదేని ఇండియా బ్యాంకింగ్ గాని విద్యుత్తుగా దరఖాస్తు పెట్టుకోవలసిన,

(బి) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసువద్దగాని యే ఆకాంఠెంటు జెనరలుయొక్కయైన లేదా కంట్రోలరు యొక్కయైన ఆఫీసువద్దగాని యేదేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ గాని సబ్ ప్రెజిడెంట్ గాని దరఖాస్తు పెట్టుకోవలసినమాదటను

1918 వ సం॥ జూను 8 వ తారీఖునండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకు కొనవచ్చును.

దరఖాస్తులు నిర్దేశింపబడిన సమానాప్రకారము ఉండ వచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమున, కొనుగోని యొక్క పూర్తిచేయవలసిన విలాసమున, వడ్డీ యే ప్రెజిడెంట్ చెల్లింపబడవలయునని తాను కోరుకో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే సమానాప్రకారమైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును. నిర్దేశింపబడిన సమానాప్రకారము అకాంఠెంటు జెనరలు ఆఫీసునుండి గాని యే గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ యైన గాని సబ్ ప్రెజిడెంట్ యైన గాని చెప్పించుకోవచ్చును.

గవర్న మెంటు ఆఫీసులవద్దను బ్యాంకులవద్దను

ఇన్వెస్ట్మెంట్ ప్లావ రూపముగా పత్రములు కొనడము.

2. ఇన్వెస్ట్మెంట్ ప్లావ రూపముగా యుద్ధపత్రములు, రూ. 100 ల లేదా దానితో గుడించిన (పూర్తి నూర్తి) మొత్తముల విలువగలవి, 1918-వ సం॥ జూను 8-వ తారీఖునండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14-వ తారీఖువరకును, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించిన మాదటను దరఖాస్తు పెట్టుకోవలసిన మాదటను, సరాసరి కలకత్తా పబ్లిక్ ఋణము ఆఫీసునుండిగాని ఈ క్రింది ఆఫీసులలో జేందారాగాని, తీసికొనవచ్చును.

(ఎ) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసు, లేదా యే ఆకాంఠెంటు జెనరలుయొక్క యైన కంట్రోలరు యొక్కయైన ఆఫీసు;

(బి) లెంగాలు, బొంబాయి లేదా మదరాసు బ్యాంకుల యొక్క హెడ్ ఆఫీసులు లేదా వాటియొక్క యేదేని ఇండియా బ్యాంకింగ్;

(సి) ఏదేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ లేదా సబ్ ప్రెజిడెంట్.

దరఖాస్తులు ప్రామిసరీ నోట్లమీదనుమలలో వలెనే అతే నిర్దేశింపబడిన సమానాప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమున, దరఖాస్తుదారుని యొక్క పూర్తిచేయవలసిన విలాసమున, వడ్డీ యే ప్రెజిడెంట్ చెల్లింపబడవలయునని తాను కోరుకో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే సమానాప్రకారమైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును.

పోస్టాఫీసులవద్ద పత్రములు కొనుట.

3. ఇన్వెస్ట్మెంట్ ప్లావ రూపముగా గాని ప్రామిసరీనోట్ల రూపముగా గాని యుద్ధపత్రములు రూ. 25 విలువ గలవిగా నైనను దానితో గుడించిన (పూర్తి రూ. 25 ల) మొత్తపు విలు

వగలవిగా నైనను, రూ. 10,000 ల మొత్తమునకు మించ
కుండ, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినవిదాటకు దరఖాస్తు
పెట్టుకొనిన విదాటకు, నేనుగొన్నవానికి పనిచేయు ఏపాస్టాఫీసు
వద్దనైనను, 1918-వ సం: జూన్ 3 వ తేదినుండి 1918-వ సం:
డిసెంబరు 21 వ తేది వరకు, కొనవచ్చును. దరఖాస్తులు
నిర్దేశింపబడిన సమాఖ్య ప్రకారము ఉండవలయును లేదా,
కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమున, దరఖాస్తు
జారునయొక్క పూర్తి పేరును పైవిలాసమును, పట్టి యే
త్రైజీర్ వద్ద చెల్లింపబడవలయునని తాను కోరునో అదియును
స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేత యే సమాఖ్య ప్రకార
మైనను ఉండవచ్చును. నిర్దేశింపబడిన సమాఖ్య యే పాస్టా
ఫీసులనైనను పుచ్చుకొనవచ్చును.

పాస్టాఫీసు ద్వారా కొనివచ్చుటయు, పోస్టుల తెలి
గ్రావుల అకౌంటెంటు జనరలుయొక్క స్వాధీనములో ఉంచ
బడుటకు కోరబడి యుండల అట్లు చేయవచ్చును.

చెల్లించడము

4. (కావలసిన పత్రపు మొత్తమును) రాక్షసుగా గా
ని చెక్కుమూలముగాగాని చెల్లింపవచ్చును. బ్యాంకులోపత్ర
ములను, కొను సందర్భములో, (వెసిడెన్సీ బ్యాంకు యొక్క
పాడ్ ఆఫీసువద్ద కొనివచ్చుట (వెసిడెన్సీ బ్యాంకు సెక్రటరీ
అందు త్రైజీర్ వేరటను, (వెసిడెన్సీ బ్యాంకుయొక్క ఒక
ప్రాంతవద్ద కొనివచ్చుట సదకు బ్యాంకు ఏదెంటు వేరటను,
చెక్కులు వ్రాయబడవలెను. ఒక గవర్న మెంటు ఆఫీసులో
గాని ఒక పాస్టాఫీసులోగాని పత్రములు కొను సందర్భములో
చెక్కును దరఖాస్తు ఏయాఫీసులకు పెట్టుకొనుటకో అయిన
వేరట వ్రాయవలెను.

పాస్టాఫీసు సేవింగ్సుబ్యాంకిలో దరఖాస్తు వారునా
రకు జనరలుయొక్క మొత్తములను తీయడము (విడుద్రాజ్య
దము) మూలముగా గూడ పాస్టాఫీసులలో (పత్రములకు వైక
ము) చెల్లించవచ్చును.

(వెసిడెన్సీ బ్యాంకుల పాడ్ ఆఫీసులలో, ఇండియా
త్రైజీర్ బిల్లులకూడ, (యాద్ధ పత్రముల క్రయమునకు వైక
ముగా) చెల్లించవచ్చును; బిల్లుయొక్క చెల్లుబడి కాలములో
ఇంకను నిలిచియున్న భాగమువీడ ఆ బిల్లులవీడ ఉండే
విలువలో సంవత్సరమునకు నూటికి 4 వంతున తక్కువకట్టి
డిస్కాంటు తగ్గించి అవి రాక్షసుగా అంగీకరింపబడును.

ప్రోకరేజీ

5. ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని (ప్రోకరేజీ ద్వారా
గాని యద్ధపత్రములు కొనుటకొనకై రాక్షసుగానో
చెక్కు మూలముగానో చెల్లింపబడిన యేదైన మొత్తము ఏవ
యములో అట్టివారికి నూటికి రూ. 0-2-0 చొప్పున (ప్రో
కరేజీ (వెసిడెన్సీ బ్యాంకులు చెల్లించవలయును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల యొక్కయు (ప్రోకరేజీయొక్క
యు స్థాంతు (మద్ర) వేయబడియుండి కరెన్సీ కంట్రోలును
గానియే అకౌంటెంటు జనరలునకై నగాని కంట్రోలరునకుగాని
యేదైన గవర్న మెంటు త్రైజీర్ వద్దగాని సబ్ త్రైజీర్ వద్దగాని
దాఖలు చేయబడు యద్ధపత్రముల కొరకైన దరఖాస్తువీడ
అట్టి బ్యాంకర్లకును (ప్రోకరేజీకును నూటికి రూ. 0-2-0 ల
చొప్పున (ప్రోకరేజీ యాయబడును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని (ప్రోకరేజీ ద్వారా
గాని యద్ధపత్రములు కొనుటకొనకై ఇండియా త్రైజీర్ బిల్లు
మూలముగా చెల్లింపబడు ఏదైన మొత్తమువీడ (వెసిడెన్సీ
బ్యాంకులచే నూటికి రూ. 0-1-0 చొప్పున (ప్రోకరేజీ అట్టి
బ్యాంకర్లకుగాని (ప్రోకరేజీకుగాని చెల్లింపబడును.

పోస్టుఆఫీసు 5 సంవత్సరముల రాక్షసుపు సర్టిఫికేట్లు
(వచ్చుబడి పన్ను మినహాయించబడినవి.)

రూ. 10, రూ. 20, రూ. 50, రూ. 100, రూ. 500, కొనవచ్చును.
జారీచేయబడిన 5 సంవత్సరములకు తరువాత చెల్లింప
బడవలసినవి.

జారీ వెల రూ. 7-12, రూ. 15-8, రూ. 38-12,
రూ. 77-8, రూ. 387-8.

6. పాస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రాక్షసుపు సర్టిఫికేట్లు
నేనుగొన్న బ్యాంకి పనిచేసే యేపాస్టాఫీసులో నైనను ఎప్పుడై
నను కొనవచ్చును. ఏ ఒక మనిషియైనను రూ. 10,000 ల
గరిష్ట మొత్తమునకు మించి ఉంచుకొని యుండగూడదు.

7 ఆ 5 సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనను జారీ
చేయ పాస్టాఫీసువద్ద ఈ సర్టిఫికేట్లు, వాటికి మొదట చెల్లిం
పియన్న మొత్తమునకు ఏసందర్భములోగాని తక్కువ గా
కుండు రేట్లప్రకారము రాక్షసుగా మార్చుకొనవచ్చును. ఈ
వివరములును ఇతర వివరములును ఏ పాస్టాఫీసు వద్దనైనను
తెలిసికో వచ్చును.

ఎల్. డేవిడ్సన్,

(1181)

ఆఫీసు చీఫ్ సెక్రటరీ.

రాజకీయ సంస్కరణములు.

(6)

ఆంధ్రనాయకుల యభిప్రాయములు.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభ.

I

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకునకు:

అయ్యా, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభ గుంటూరులో శనివారము
కూడనున్నది. అందు మితవాదులు జాతీయవాదులు సమావేశ
మగుదురు. అట్టి తటి మాంటేగ్యూ షెయ్యుఫర్లగార్ల సం
స్కరణ ప్రణాళికను ఎట్లు విమర్శింపవలెనో ఆలోచింపవలసి
యన్నది. ఇయ్యది ప్రకటించిన నాటనుండి జాతీయవాదులు
అసంతృప్తిని దెల్పుచు వానిని నిరాకరింపవలసినదని కోరుచు
న్నాను. మితవాదులమని పిల్చుకొనువారు సహితము అసంతృ
ప్తిని తెలియచ్చిరి. కాని కొన్ని మార్పులతో అంగీకరింపుడు
మనియు నిరాకరణ చేశేమమునకు భంగకరమనియు నీకు
లను బోధించుచున్నాను. ఇట్టి సభయమున జనల కర్తవ్యము
నెఱుంగుట దుస్సాధ్యముగా నున్నది. జాతీయవాదులు తమ
పట్టుదలను విడువకున్న మితవాదు లొక్కొక్కటి కాంగ్రెసు
నండి చీలి వేలుకాంగ్రెసు చేయుదురనియు అట్టి వివర్తన
కొలగించుటకు కొంతవరకు రాజీనామా
కుదుర్చుకొనుట అత్యవసరమనియు రాజకీయ విషయములందు
శేవలము మనస్సాక్షివైన ఆధాపడియుండుట అసంకతమని
యు చెప్పి దేశనాయకులు కొందరు రాజీలకు కుదుర్చుటకై
విశ్వప్రయత్నములుచేసి చెన్నపురియందు జరిగిన మన తమిళ
సోదరుల సభయందు ఒక తీర్మానము గావించిరి.
ఆ తీర్మానమునకు మితవాదులందరు ఒప్పుకొందురనియు అందు
వలన కాంగ్రెసుకు రాజన్న ముప్పు తొలగుననియు నిండు
సభయందు హైందవులందరును వికలంత్వముగ ఈ తీర్మాన
మునే నామోదించవచ్చుననియు గంపెదాసలు గల్పించిరి.
కాని ఆశేతులకు ఈ కోరికలు రిత్తకోరిక లనియు ఒకవేళ
కొనసాగినను దేశమునకు కలంకభోవు ప్రయోజనము వ్యక్తం
బనియు గట్టి నమ్మకము గలిగెను. ఏలనన మాంటేగ్యూ-షెయ్యు
ఫర్ల ప్రకటనా స్వరూపమునకు కారణములు హైంద
వులు. ప్రస్తుతము బాధ్యతాయుత పరిపాలనము
నకు అడ్డంకు లనియు, వారిలో వారికి మతవైషమ్యములు
మొందుగా నున్నవనియు, విద్యాధికులును వారి యనుచరులు
నగు కొద్దిమంది మాత్రమే రాజకీయపరిజ్ఞానము గల్గి మార్పుల
వాంఛించుచున్నారు, గాని జనసామాన్యమునకు మార్పుల విష
యమై చింతయే లేదనియు రుతుయొక్క తేమమును కా
పాడవలసి యున్నదనియు, హైందవులను మహమ్మదీయు
లును ఏకీభవించునట్లు కనబడినకు వారిలో వారికి అత్యంత
చాములు నశించుట దుర్లభ మనియు, విద్యాధికులు దేశనాయ
కులుగా గన్నట్టివను సమయము వచ్చినపుడు వీరి నాయకత్వము
సంజోహిస్తుదమనియు మాంటేగ్యూగారి వివేకియందు దెల్పి
యున్నారు. ఇట్టి భావములే వారి మధ్య నిచ్చిన ఉపవాస
ములందును ఇవిడి యున్నవి. ఈ మూలకారణములను మన
మంగీకరించితిమా వారి ప్రణాళిక నంగీకరింపక తప్పదు. అందు
ఎట్టి మార్పులను చేయరాదు. వానిని అనంగీకారము
అని నిరాకరించితిమా వారి ప్రణాళికను నిరాకరించి స్వయం
నిర్ణయమాత్రముల ననుసరించి మన కట్టి సంస్కరణములు కావ
లెనో వానిని కోరవచ్చునుగాని మాంటేగ్యూ షెయ్యుఫర్లగార్ల
సంస్కరణ ప్రణాళికను సకరింప నెంచుట అసంబద్ధము. హైం
దవులలో నెవ్వరైనను నైరదహరించిన లక్షణములలో ప్రభు
త్వమువారితో నేకీభవించురేని వారితో మనము ప్రసంగించుట
అసంకత్యము. ఏదిఎట్లున్నను ఆంధ్రదేశమునందుమాత్రము అట్టి
వివరీతభావు లుండురని నేనునమ్ముచాలను. ఆంధ్రమహాసభలను
ఆంధ్రమండల సభలను చూచినవారల కందరకును ఎట్లు
సామాన్యదేశములు రాజకీయవిషయకచర్యలందు పొల్లొను
చున్నారో విదితముగాగలదు. చూడభావ నెరింగినవారికన్న
సామాన్యదేశీయులే అధిక సంఖ్యాములు సభలకురదెంచుటయు
విశేష అభినివేశమును చూపుటయు ఎరిగియే యున్నాము. అట్టి
తటి మన ఆంధ్రదేశమున సామాన్యదేశములకు రాజకీయపరిజ్ఞా
నములేదనుట కల్లు. మతభేదములును కులభేదములును మన
ఆంధ్రదేశమునందు నున్నను ఎప్పుడును వైషమ్యముల
కాధారముగాలేదు. కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులవారి
సాయమున ఆంధ్రదేశమున కట్టి ముప్పు తొలగినది. కాన
ఆంధ్రము మాత్రమే సంస్కరణ ప్రణాళికయొక్క ఆధార మా

త్రములను అంగీకరింపజాలరు. అందువలన అట్టి వివరీతభావము
రిములైన సంస్కరణములు అసంకత్యమై పోవుట లగుటచే ని
రాకరించుట అత్యవసరము. కాని ఇంకెలా వేంటనే మనమితి
వాదసోదరులును రాజీతురువు ముమిత్రులును మన పజ్జతో
“మీరు చెప్పిన దెల్లయు సత్యమేగాని దే త మం త య
ఒక్కభావముచూపవలదా? తొందరపడిన కార్యము చెడు”నని
పాలివాక్యముల బోధించు నెంచురు. కాని ఈ కృత్రిమముల
వలన ఆంధ్రము మోసపోయిన నాకు గట్టి నమ్మకము గల్గెను.
హిందవులును మహమ్మదీయులును గాజీపడి సంస్కరణపద్ధ
తుల కంగీకరింపగా ఇయ్యది వై ‘రాజీ’గాని లో రాజీగాదని
చెప్పిన మాంటేగ్యూగారికిని మన గూఢచార సోదరశత్రుము
లతో గమనించు ప్రభుత్వమువారికిని ఇయ్యది బలవంతపు
రాజీగాని నిజమైన మృదావృత్త్యులైన అభిప్రాయ ప్రకట
నము గాదని తెలియదా? ఇందు ఎవరిని నమ్మింపగలము?
వాచాగారు మద్రాసు రాజీనామాను చూచియు నమ్మజాలక
వేఱు కాంగ్రెసును పెట్టెదమని ప్రకటించియున్నారు. బంగళా
మితవాదులును వారితో నేకీభవించుచున్నారు. జాతీయ
వాదులు మద్రాసుసభయందు జరిగిన తీర్మానములన
ఆంధ్రప్రదేశ్ చెందియున్నారు. సిడెకహాము పాక్షికులు మన
కృత్రిమ ఏకకంఠమునకుజంతులలేదు. కాన ఆంధ్రసోదరులారా
మీరును పెడత్రోవకుబోకుడు. మీకర్తవ్యమును నిర్ణయించు
కొనడు. ఫలము వై నాభీకము. మనోబాంధియుల నెరుంగు
నప్పుడు రాజీనామాలకుతావులేదు. ప్రభుత్వమువారు మనయభి
ప్రాయముల గోరిగిగాని మనరాజీనామాలను గోరలేదు. కనుక
సమయమునకు వెనుకాడక మనజాతీయ జాదవలమును నిరూ
పించి మలినములు పోనాడి మీ నిజమైన అసత్యులని దెలిపి
కృత్రిమత్వము గండు. ఫలితమా మనచేతిలోనిది గాదు. ఇంత
త్వంలో మన హిందూదేశమంత్రీగారు మనదేశమునకు వచ్చి
విచారణపల్చి సంస్కరణప్రణాళిక పొక్కడాని ప్రకటించెద
రని ఎవ్వ రెంచిరి? ఎవ్వరికృత్యవశేత రే మహాప్రపంచమంతయు
నడచుచున్నదో ఎవ్వరికీలకేత ఈ ప్రపంచము తాముమా అగు
చున్నదో ఎవ్వని అసంతక క్షిణుల మన మెఱుంగరాని కార్య
ములు నెఱవేలుచున్నవో అట్టిసర్వేశ్వరవికృతమలన మనకనతి
కాలమున స్వపరిపాలనము రాకతప్పదు. కనుక మీవిద్యుక్త
ముల నెఱవేర్చుడు. వెనుకాడకుడు. ఆంధ్రుల వ్యక్తిని పోనా
డక కార్యకూతుల మనిపించుకొనకు.

వెలగపూడి సుబ్బారావు.

II

13 వ తేది సంచికా శేషము.

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకునకు:

అయ్యా, మీరు జూలై 12, 23, 31 వ తేదీలను, ఆగస్టు
1 వ తేదీనను, న్యాయించియో ప్రతికయందు తమ యభిప్రాయ
ములను తెల్లించిరి. ఈ ప్రణాళికయందు మీరు చూపిన
లోపము లేదని యన.

- (1) బ్రిటిషు పార్లమెంటు వారికన్న బాధ్యత తగ్గిం
చక పోవుట.
- (2) ఇండియామంత్రిగారి ఆలోచనసభను తీసివేయక
పోవుట, ఇండియామంత్రి జీతము బ్రిటిషు బడ్జెటులో చేరి
నను ప్రయోజనము లేదని జూపుచేసిరి.
- (3) ఇండియా ప్రభుత్వములో మార్పులు చేయ
కుండుట.
- (4) రాష్ట్ర ప్రభుత్వములలో “యంత్రులు, కార్య
నిర్వాహక సభ్యులు.” “స్వాయత్త ప్రభుత్వ కాభిలు” అను
విభజనములు సమంజసములు గావనిరి.
- (5) ఇండియా ప్రభుత్వము రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల సభ్యు
లచేయబడిన అధికారవిభజనము తృప్తిగా లేదనిరి.
- (6) బడ్జెటునియమములు ప్రజలకు లాభకారి గావనియు,
అధికారవర్గపువారి స్వేచ్ఛకు లోటు లేదనియు చూచించిరి.
- (7) ఇప్పటికంటే గవర్నరుల యధికారవిస్తృతభవము.
- (8) ఇండియా కానసభకును, రాష్ట్రీయ కానసభ
లకును మధ్య గావించబడిన అధికారవిభజనములన కలుగు
చిక్కులు.
- (9) ప్రజలకు సంపూర్ణమైన బాధ్యతలేని రాష్ట్ర ప్రభు
త్వములకు అధికారములు వృద్ధి కేయట,
- (10) రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు నధికారములు పెరిగినను,
ఆప్రభుత్వములు కానసభలకు బాధ్యులు గాకుండుటవలన
నిరంకుశాధికారమే వెరుగును.

(11) గ్రాంధుకమిటీలు ప్రతిచట్టము విచారణలకు ముందు తాత్కాలికముగా గవర్నరుచేరి నియమింపబడుట చేత ప్రజలకు వానియందు విశ్వాసముండదు. గవర్నరులయందు దోషాలోచనము చేయ వీలగును.

(12) కొత్త పన్నులు వేయు సభికారముతో మంత్రులకు కొంత జోక్యమున్నను, ఈ విషయములను గూడ కంసిల్ ఆఫ్ స్టేటు, గ్రాంధు కమిటీలకును పూర్ణాధికారముండటచేత కాననసభలకు మంత్రులకు నీయబడిన యధిక్యము మ్య్యము. ఈ ప్రణాళికలో వీరి కనబడిన మంచి యంతములు స్వల్పములు.

(1) సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగములను గూర్చిన సలహాలును, (2) రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు కలుగజేసిన ఆర్థికాధికారములు (3) ఇండియా ప్రభుత్వమునుండి కొన్ని కాటలు రాష్ట్రప్రభుత్వముల స్వాధీనముగనుట.

వీరి విచరణము చాల నూత్నబుద్ధిగో జేయబడినది. పార్లమెంటు, ఇండియా మంత్రులనభి, ఇండియా ప్రభుత్వము లీమూడును 1858 కిని ఇప్పటికిని మార్పులు చెంద లేదని నూచించిరి. రాష్ట్రములలో మంత్రులకు రాజున్న యధికారములన్నియు కలిపినను ఇప్పుడున్న ప్రాంతిక కాన్వేనియన్స్ అధికారము కన్న హెచ్చుగాదనిరి. ప్రజాయత్త స్వాతంత్ర్యములుగా చేసిన విభాగములను, మంత్రులు కాన్వేనియన్స్ నిర్వాహకులను భేదములును, కాంగ్రెసు-లిగు ప్రణాళికమీద మాంటాగ్యుగారు చేసిన విమర్శనమునకు తప్పుక గుఱియగుననిరి. స్వల్ప మోతాదులలో స్వాతంత్ర్య మిచ్చుట కష్టమాయకమనియు, ఈ ప్రణాళిక ప్రజలలో నుత్సాహము పురికొల్పబడనియు ఒప్పుకొనుచుండిరి. వీరు చేసిన విమర్శకును, నిరాకరణ వాదులు చేయు విమర్శనకును భేదమేమియు లేదు. కాని వీరెటులనో నిరాకరణవాదమును నిరాకరించుచు ఆ పక్షపు నాయకులను నిరసించుచు, కొన్ని మార్పులుచేయుటకై ప్రభుత్వమువారిని గోరుదని ప్రజలకు సలహాచెప్పిరి. సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగములనుగూర్చి పూర్తిగా సంకసించక పూర్వము పంతులవాడుగూడ మాడకొకట్రూలో ఈ భాగమునై చెప్పబడిన అంశములు గమనించుట మంచిది. వీరు ఈ ప్రణాళికను తాగుచేయుమార్గములను సూచింపలేదు. రాష్ట్రములలో ప్రజాయత్తములు చేయదలపని కాటలను ఇండియా ప్రభుత్వముకింద నుంచవనిరి. ఈమార్పుకట్టిచేసిన ఈ ప్రణాళిక సాధ్యము నుండునా?

ఇంత గుణవిరహితమై, లోప భూయిష్టమునైన, యీ కురూపినిచూచి పంతులుగారు వ్యామోహమును పొందిరి? ఈ “తప్పులతడక” వీరిమనమున కట్లు నచ్చునో? వీరు కాంత స్వభావులు. పోరాటమున కుద్యుక్తులుగారు. వీరి తర్కప్రాబల్యమునకు సంకసించి, వాదమున కెదురుగాని సిద్ధాంతమునకును, సిద్ధాంతవ్యాప్తమునకును వగవకతప్పును. వీరి తరువాత యోజింపబడిన డాక్టరు పట్టాభిశేకారామయ్యగారి యభిప్రాయములు ఈ ప్రణాళిక ప్రచురముగాకనుండే ప్రాయబడిన “భాగ్య తా యు త ప్ర భు త్వ ము— చి క్కు” అనుపేట వీరివ్యాసము తిని జాలయి లేని న్యాయుండియాలో ప్రచురమయ్యెను. అందులో కాంగ్రెసు-లిగు ప్రణాళిక యవాలోచితముగా నేర్పాటు గావించబడినట్లును, 20-8-17 వ తేదీన ఇండియామంత్రి చేసిన ప్రకటనను ప్రజలగమనముచేసికొనలేదనియు, అప్రకటన మనంతరమైనను కాంగ్రెసులిగు ప్రణాళికను పునర్వ్యవస్థము చేయలేదనియు వీరు వ్రాసిరి. ఇండియా మంత్రి ప్రకటన నామోదించిన కర్మినుగారు చెప్పియు కాటా స్వాతంత్ర్యపద్ధతి నొప్పుకొనకలసినచున్న నని సూచించిరి. వీరి వాదమునే 18 వ జూలయి చెన్న పురిలో జరిగిన విమర్శనసభలో వెల్లడింప గౌరవనీయు లగు శర్మగారు తిగిన సమాధానమును జెప్పిరి. మాంటాగ్యు ప్రణాళిక ప్రచురణానంతరము, వీరి ప్రణాళికను విమర్శించుచు వ్రాసిన డీర్ల వ్యాసములు జూలయి 18, 19, 24, 25 ప్రతికలలో ప్రకటింపబడినవి. ఈవ్యాసములలో సారాంశములు రెండు (1) ఈ ప్రణాళిక యు నివేదికమును నిరుత్సాహకరమునై, దేశీయుల కాగ్రహవేషములు కలిగించుచున్నవి; (2) కాని దీనిని విపులముగా, సవిస్తరముగా చదివి, యోజించి, మార్పులు సూచించి, మార్పుల కామోదమునుపొందుట ప్రజలకర్తవ్యము. ఇదియుట్లుండ, మదరాసులోని ఉపన్యాసములలో ఈ ప్రణాళిక కర్మినుగారి విధానము ననుసరించి యున్నదిగాన దీనిని ఖండించక తీరదని డాక్టరుగారు నెలవిచ్చిరి. రామచంద్ర రావుగారు చూపిన లోపములలో చాటు మరికొన్ని లోపములను డాక్టరుగారు చూపించియుం

డిరి. వారికింకె వీరు వాక్కుటియను చూపి యుండిరి. కర్మినుగారి విధానములంబించిన మాంటాగ్యుగారు భాషాప్రయత్న రాష్ట్రముల నివ్వడే స్వరంప కుండుట కై వ గ చి రి. రాష్ట్రములలో ప్రజాయత్త స్వాతంత్ర్య కాటలను గూర్చి విమర్శించుచు, ఆ భాగములో మార్పులు సూచించుట మాంటాగ్యు ప్రణాళికలోని ప్రధానసూక్రిముల సంకరించుట గాన అట్టి పనికి తాము పూనుననిరి. ఇతరులను పూనకులదని సలహా చెప్పిరి. ఈ వ్యాసమును వారు ఇతర భాగములను విమర్శించునపుడును, మార్పుల సూచించునపుడును, ఏల జ్ఞాన కమునం దుండుకొనలేదు? ఆ ప్రణాళికలోని ప్రధానసూక్రిముల సంకరింపక వానిలో స్వల్పపుమార్పులు గోరుటయెట్లు? ఆ ప్రణాళికను పూర్తిగా రూపుమాప గల మార్పులు గోరునపుడు, అత్యధి ప్రణాళికయొక్క అంగీకారమగునా? వీరు ప్రజలకర్తవ్య మని నిర్వచించిన విధి ఋజుమాగ్గ మగునా? వీరి ప్రణాళికయందలి లోపములను వెల్లెచ్చుటయందు జాపిన శ్రద్ధ కొత్తమార్పుల సూచించుటయందు జాపలేదు. అచ్చటచ్చట కేదో యొక మార్పు అవసరమని తెలిపింక, ఏయే మార్పులు చేసిన నియ్యని ప్రణామోదము బడయనో, తమకైనను తృప్తి కలుగునో తెలుపలేదు. ఇన్ని వ్యాసములు వ్రాసిపెడక, ఆగస్టు 6 వ తేదీ న్యాయుండియాలో “వ్యాస కాటయ, పోలిను కాటయను” ప్రజాయత్తములు గాకుండ యున్నప్పటికిని, రాష్ట్రప్రభుత్వములలో తక్కిన కాటలు ప్రజాయత్తములై ని సం స్కరణములు గ్రాన్యాములని సూచించిరి. ఈ యభిప్రాయభేదమునకు కారణమేమి? మరయు ఆగస్టు 10-వ తేదీన ప్రచురమైన కృష్ణాపత్రికలో రాష్ట్రప్రభుత్వములలో కాటాభేదము బుండగూడదనియు, మద్రాసు రాష్ట్రమునకటాని తక్కిన తీర్మానములు తమకేవలములనియు తెలిపిరి. ఈ మార్పు ఎపుడుగలిగె? ఆ ప్రాంతముననే కల్లూరి నూర్యనారాయణరావు గారు తమ యభిప్రాయమును అంధప్రతికలో వెల్లడిరి. ఈ రెంటికిని సంబంధము గలదా?

ఏది యెట్లున్నను, ఈ కురూపాయకునకు, ఈ రాజీ పద్ధతుల యున్నేవకమును, తదర్థమై శ్రమపడుటయు, ప్రజలను రాజీ కై పురికొల్పుట యు, ఈ మొదలగు గుణములే పుడు. ఆలవాటుపడియె? వా? రాహుగిగా ముడుసలి నాయకులలో పోరాడి, యువకుల భావోజ్జ్వలములను నిరసించక, అభివృద్ధిదాయకములగు నూతనాంశముల స్థిరపరప ప్రయత్నించు వీరియందలిమార్పు, ప్రణాళికలోని మార్పులకన్న, మిక్కిలిగా విమోదమును కలిగించుచున్నవి. వీరింకను నయోవృద్ధులు గాతేదు. ఆరోగ్యాభివృద్ధి సమిత్తము అభిలషించిన ఉదకమండలపరిసరముల జరించు ఘనా ఘనసంపరక్రము దీనికి కారణము కాజాలదు.

వీరు మాంటాగ్యు ప్రణాళికలోని ప్రధానాంశము లేని యని గ్రహించిరి? ప్రాతిపదిక రేడి? అతని ప్రాతిపదిక సంగీకరింపని వారికి తన ప్రణాళికను విమర్శించువాక్కు లేదని యాయన నుడిచి యుండలేదా? అట్లుండ ఏలగున, ఈ ప్రణాళికను దేశోపకారిగను, ప్రణాళికప్రాయప్రకారముగను మార్పునకు? అట్టిమార్పులులేనివో, తన్నుకగల మార్పులవని ప్రయోజన మేమి? అట్టిమార్పుల నాలోచించుటవలన ప్రాతిపదిక సంగీకరించినట్లు ఇతరులు దురూహ పొందరా? లండన్ లైయు అప్పుడే, అట్టి పెద్దగములుచేయుటలేదా? వీరిమనమునిశ్చయమైట్లులేదు. ఇంకను అభిప్రాయములు మారుచున్నట్లు దోచుచున్నది. చిట్టచివరకును వీరును నిరాకరణవాదు లగుటకు వీలులేదా?

ఇక గౌరవనీయు లగు శర్మగారి స్థితి విచారింతము: మదరాసులో జరిగిన చర్యలను వీరు పాల్గొనిరి. ప్రజలయందు భేదములుండరా దనియు, కాంగ్రెసు లిగు ప్రణాళిక తప్పుని రుజువుగాలే దనియు, మాంటాగ్యు ప్రణాళిక నిస్సారమనుటకును వీలులేదనియు, కార్యమాయలయిన ప్రభుత్వమువారికున్న కష్టములు గమనించుట మంచిదనియు నెలవిచ్చిరి. అట్లుగను నించునపుడు స్వయంసిద్ధయనూక్రిమును ప్రజలు విస్మరింపకల యునేమె యని సంకోచించిరి. యువకు లగు నాయకులు ముసలి నాయకులను తిట్టగూడదనియు, తామొక నూత్న పద్ధతి ము మధరాను అవసరసభ గూడునంతలో తయారుచేయుదుమనిరి.

మదరాసుసభ అయిపోయి 12 రోజులయినను ఈ నూతనపద్ధతిను బయలు వెడలలేదు. మదరాసు మిలివాదుల ప్రకటనను సంతకముచేసి యుండలేదు. ఆగస్టు 6 గల న్యాయుండియాలో ప్రచురితమైన ప్రకటనలోను జోక్యమును గలుగజేసికొనలేదు. ఇంతవరకు వాటముగా తటస్థముగానున్న

అవసరాంధ్రసభలో బయలుపడక తప్పదు. ప్రణాళికప్రాయము గమనించి, అనుసరింపదలచిరా? అదియును నాయకు లుండదగిన యుత్తమగుణములలో నొక్కటి కనుక మేలే.

నిరుదు జరిగిన అవసరాంధ్రమహాసభయొక్క ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడుగా నుండి మహాసభ్యాసముచేత సాంధ్ర లోకమును రంజింపజేసిన కాశేశ్వరరావుగారు తమ యభిప్రాయమును ఖచితముగా జాలయి 15 వ తేదీని ప్రచురించి యీ ప్రణాళిక సంగీకరింప జాలమని స్పష్టపరిచిరి. ఆంధ్రోద్యమ స్వరాజ్య నివాదములతో సంవత్సరమునుండియు సాంధ్రలోకము నింపి నివేదికకర్తముగ జేయుచున్న శేషగిరి రావుగారి సమయముననే తమ యభిప్రాయము ప్రథమమున సాంధ్రభావలోనే ప్రచురించిరి. నిస్సందేహముగా, నిర్వాషిజ్యముగా వీ మాంటాగ్యు ప్రణాళికను నిరాకరించుట ప్రజల ప్రస్తుత కర్తవ్యమని కడు నిపుణతతో సిద్ధాంతిరించి యుండిరి. వారి యభిప్రాయమును మార్పుకొనలేదు; మార్పు కొనరు.

జూలయి 15 వ తేదీగల న్యాయుండియాలో సరసింహరాజుగారి యభిప్రాయములు ప్రకటితములు. మాంటాగ్యు ప్రణాళికలో స్వయం సిద్ధయనూక్రిము ముఖపడిన దనియు, ప్రజా స్వామి కమునకు నిరంకు కాధికారమునకు రాజీ కుదుర్ప ప్రయత్ని ము లున్నదనియు వీరు కనిపెట్టిరి. స్థానికస్వపరిపాలనము విషయమైన మార్పులకు సంకసించిరి. ఈ స్థానికవిషయము రికౌప్రభువు కాలమున చేయబడిన చట్టములోను అనుకూలముగా తీర్మానింపబడి అమలులోనికి రాకుండనన్నది. ఈ మాంటాగ్యుగారాస్థానిక విషయములో తృప్తిపరుపజూచిన పారపాటు. వారిది యొక గొప్పగా తమ నివేదికములో వ్రాయబయి, రాజాగారు వాని గొప్ప జేసి సంకసించుటయు ననుచిరములు. దీనికిగాను ఇండియామంత్రిగా రిచటికి రాకే? ఇంతర్వ్యయమే? ప్రణాళికలోని తక్కినసలహాలలో చాలభాగమును, రాజాగారి వ్యాకానలేదు. తామేమి చేయదలచినదియు, ప్రజలకర్తవ్య మేమై నదియు వీరు సూచించియుండలేదు. కాని వీరు మద్రాసు మిలివాద నాయకులు. జూలయి 27-వ తేదీ ప్రచురించిన ప్రకటనలో సంతక మిడుటకు సంగీకరించినారు. కాన వీరిని ప్రణాళికా సంస్కరణవాదులుగా పరిగణింపవలయును.

తొందర ప్రణాళికగారు ఇదివరకు రాజకీయ కృతచారములలో హెచ్చు జోక్యము కలుగజేసికొనక యున్నను, ఈ ప్రణాళికమీద తమ యభిప్రాయమును మదరాసులో జరిగిన చర్యసభలో తెలిపియున్నారు. అప్పుడే ప్రణాళికను వెంటనే నిరాకరింపకలెనని తెలిపియున్నారు. తరువాత ఈనెల 6-వ తేదీ న్యాయుండియాలో నొక వ్యాసమును వ్రాసి, యీ ప్రణాళిక కర్మినుగారి సృష్టియనియు, ఇండియాజేక్షము కోరినదిగాని బ్రిటిషుపార్లమెంటు వాగ్దత్తము చేసినదిగాని ఇయ్యదిగాదనియు మిలివాద నాయకుల తెవరింపుటకు జంక నరసరము లేదనియు సూచించిరి. మదరాసు అవసరసభలో కొంత రాజకీయ వీరు తమ యభిప్రాయమును వెల్లడిరి. కాని మిలివాద నాయకులు ప్రత్యేక సభి జేయనెంచివారు గతుక, ప్రణాళికగారును తమ రాజీని వదలుకొని మొదటివలెనే నిరాకరణ వాదమునకు తిరుగుదు రని నమ్మకలసియున్నది.

గుంటూరుజిల్లా ప్రకటనలు రెండు. రెంటిలో భేదమున్నదని కొంతమందికి సంజేహము గలుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. మొదటి ప్రకటన శ్రీ ఉన్నవ + శ్రీ వారాయణ ప్రభుత్వము పంపినది. వారు స్పష్టముగా వీ ప్రణాళికను నిరాకరించిరి. రెండవ ప్రకటన దేశభక్తులకు శ్రీ కొండ వెంటటప్పయ్యగారు మొదలగు ప్రముఖులచే పంపబడినది. అందులో కాంగ్రెసు లిగు స్పీముకన్న జేకోకట్టి ప్రజల యామోదమును బడయ జాలదనియు, వాని ప్రధాన సూక్రిములు చొప్పించిన గాని మాంటాగ్యు ప్రణాళిక నిరాదరణీయమనియు తెలుపబడియున్నది. దీనిని బట్టిచూడ రెండవ ప్రకటనను సంతకములు చేసినవారు గూడ నిరాకరణ వాదులనియె తెలుచున్నది. చిట్టచివరకు వ్రాసినను శ్రీకల్లూరి నూర్యనారాయణరావు గారి వ్యాసము కడుమనోహరముగ నుండి, ప్రణాళికాపక్షమునకు నచ్చునట్టి కారణములతో నిండియున్నది. వారు స్పష్టముగా దీనిని నిరాకరింప మని యభిప్రాయమిచ్చిరి. ఇంతకు పూర్వమే, జూలయి 28 వ తేదీ న్యాయుండియాలో గొఅమంచర్ల కృష్ణ రావుగారు వ్రాయుచు యీ ప్రణాళిక మిక్కిలి యాకాభంగము కలుగజేయుచున్నదనియు, ప్రజల వ్యాసమునమ్మతమైన యాశయముల తృప్తిపరచ

కాలదనియు వ్యాసమునిసాగవంతులలో (వాసిరి. వ్యాసముని) ములో, నీ ప్రజాభిమానమును స్తుతిపాఠములలో తాము జేరలేమని నిరీక్షింపబడినట్లు చెప్పియున్న సలహా. చూచిన మనముకు భౌతికమును దని నూచించిరి. ఇంత చెప్పియు, చివరకు, నీ ప్రజాభిమాన ప్రస్తుతిలో సంగీత రంప వీలులేదు గాని దీనిని పూర్తిగా విరాజింపట ప్రయోగాయము గాదని తీర్మానించి, వ్యాసముని నంతయును పోగొట్టిరి. పీఠ ప్రభుత్వముండియో మాత్రా శక్తియుండియో యిటులు. చాలకాలము వ్యాధిభోగము చేసియున్నప్పుడు, ప్రజాభిప్రాయప్రవాహమున బడి చించి మృత్యువును కలుపుచున్నాడు. ఇంకను పూర్వవారము పూర్తిగా జూలేదు. ఈ కృష్ణ రావుగారు వాసిరిగారిని, కడపనుండి కరీంనగర్ వరకు గారు తమ యభిప్రాయమును తెలిపియున్నారు. కంకానాయకు, బాసు అప్పారావులు గారు, ఈ ప్రజాభిమానమును పట్టి, ఇంకా మహాభక్తిమేమియోగలదని వాదించు మిలివానులకు సరియైన ప్రత్యుత్తరమును వీరిచ్చిరి. ఆయనవ్యాఖ్యను తెలుగు ప్రజావలతో నేటివలె పోనినో, తమతమవలతో రాజీవాని యుక్తమునెట్లు చట్ట నిబంధనలు కలవు గాన, వారి యామోదము, నీ ప్రజాభిమాన మెప్పుగా నెన్నగదము. ఇండియా పరిశ్రమ రాజ్యప్రతినిధి సాహచర్యమునకు, వీరి యభిప్రాయములకు లొంగిపోయిరి ఆచార్యులుగారు నూచించిరి. ప్రజాభిమానము సలహాలను కరుసగా యోజించి, వీరియందును సారములేదనియు, ఇండియా ప్రజల కభివృద్ధి గలగు లేదనియు, బాధ్యతాయుత పరిపాలనమునకు ప్రభుత్వసామాజిక నీ ప్రజాభిమానము నర్హముగాదనియు నీవి తెల్పి, స్థానిక స్వరిపాలనమును గూర్చిన మార్పుకొంతవరకా మోదించుచు, అందులోగూడ జేర్పబడిన "వీలయినంతవరకు మూస" అనుపదముల కభ్యంతరమును తెలిపిరి. ఈనివేదికను మొత్తముమీద యోజించి, రాజ్యాంగ కాఫులలో భారతీయుల చేతులకు ప్రయత్నములుగని గాని, 20.8-17-వ తేదీకు ఇండియానుత్రి ప్రకటనలోని యితర వాగ్దత్తములు కార్యమొనమున చాల్చలేదని స్పష్టపరిచి, ఈ ప్రజాభిమాన బాధ్యతాయుత పరిపాలనను నిర్వహించుటల వీని నామోదించుట ననియు, తేనియెడల దైర్ఘ్యముతో లేదని ప్రభుత్వమువారికి తెలుపవలె ననియు వీరు ప్రజలకు తెలిపియున్నారు. ఆచార్యులుగారు వ్యాసముని కడునిపుణతతో వ్రాసియున్నారు. వీరు యిత్ర, సభ్య, ఆంధ్రదేశములకు క్రొత్తవారు. వీరు నూచించిన ప్రజలకర్తవ్యము క్లాఫాపాత్రముగా నున్నది. వీరిని నిరాశనణవాదులలో జేర్చవచ్చును. భయము లేదు. (సకేవము)

గుంటూరు గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

III

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుడు:

అయ్యో, ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రమునకు ఇక మూడుదినములలో గుంటూరు పురమున (ఆంధ్ర ప్రభుత్వ) సమావేశము కానున్న సంగతి యాంధ్రసోదరుల టెల్లెగ్రాఫు వెలికియే యున్నది. క్రొత్త రాజ్యాంగపరిస్థితులకు, మార్పులకు, బట్టి చూచినయెడల ఆంధ్రరాష్ట్రసభయొక్క ఆనందమున్నేకము ఆంధ్రులరాజకీయ పరివర్తన చాత్రమునందు సంస్కరణములపట్ల నిచ్చు అభిప్రాయముతో ప్రావిశ్యమై, మనదారికి మార్గదర్శకమై యున్నది. అట్టి రాజ్యాంగ సంస్కరణములను సమర్థక దృష్టితో బహిరింపవలసియున్నది. ప్రజాసామాన్యమునకు దిన గూడును, కట్టుకొన గుడ్డను ప్రసాదించుట సంస్కరణములను మాత్రమే యంగీకరింపవలయు గాని, ప్రజాసామాన్యమునకు ఏమాత్రము నుపయోగపడని యీ సంస్కరణములను బాగున్నవనియు, కొలది మార్పు లొనర్చిన చాలుననియు, తలకొకదారి నుడువువారు తమకు, రివలంట్లవారికి మాత్రము ఏవోకొన్ని లాభములున్న చాలునను దేశముతో జెప్పుచున్నట్లు కలచుచున్నారు. ప్రజలు రాజ్యాంగమువారైనను సంస్కరణములను విమర్శించుటకు గాను ప్రయత్నించి గాని అంగీకరింపవలసినదని ప్రచురితముగావించి యుండలేదు. వీరిలో మార్పుజరుగకుండనున్న రీతిని కాసనము చేయుట జరుగదని మాంతుగ్య కొలది దినముల క్రితము చెప్పియుండెను. ప్రయరించిన మాంతుగ్యగారే అట్టి వ్యాఖ్యానమునకు దిగి యుండగా మనమెట్టి విమర్శన మొనర్చుకయో, అనుపయోగములే, అసంధ్యమైన సంస్కరణములను అంగీకరింప బూనుట విచిత్రముగనన్నది. ఇట్టి మహా తిక్తవ్యమగు తరుణమునందు మన యాంధ్రుల యభిప్రాయములను కేంద్రీకరణము గావించి "సంస్కరణముల నేవిధమున నూచినను భారతీయము వివాద కారకములుగా నున్నవి.

కనుక మేముంగీకరింపజాలము" అని రాజ్యాంగమువారికి తెలియజేయ యున్నట్లును. శత్రు గుంటూరునందు సమావేశము గావోపు ఆంధ్రసోదరులు నానూచనను గమనించి తీర్మానములకు గడంబడరని నమ్ముచున్నాను:—

వెద చెలువారు కోన వేంకటరాయశర్మ.

IV

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుడు

అయ్యో, శ్రీమతి అనిబెంటుమ్మగారు మిక్ వాడులకును జాతీయవాదులకును సంధి నొనగూర్చుటకు చేసిన ప్రయత్నములు కఫలము కానిందులకు చింతిల్లుచున్నాము. సర్ వాచాగారి వివేచితు ప్రకటన, జెనర్లి గుంపుయొక్క తగవుల మారి చర్య, విభజనము తప్పదని తేలుచువినది. ఆంధ్రసోదరు లందరు దీనిని కక్షత్రధ్వో గమనించి సద్విమర్శనా మొందని సంధి మొనగూర్చు తీర్మానములను రావోపు సభలో ప్రజేక తెట్టిక క్షయంబిల్లి త మైన కాంగ్రెసు ప్రజాభిమాన వెంటనే కావలయునని కోరుచు కొంత గమతులలోను సంపూర్ణ బాధ్యతాయుతపరిపాలనను నిర్వహించును నని యేక గ్రీవముగా తీర్మానింపవలెను. మాంటూగుగారి ప్రజాభిమాన మన ఆదర్శముల కీడుకావలయు తోడు కావేరదు గావున నిశ్చలముననున్న లేదానిని ప్రోసివేయ వలయునని విన్నవించుచున్నాడను.

గుంటూరు జాతీయవాది.

V

ఆంధ్రుల మానిఫెస్టో.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుడు:

అయ్యో, మాంటూగుచరిత్ర, చెన్నుపర్ణప్రభువు గారు రాజ్యాంగ సంస్కరణముల పట్ల చూచిన మూచనలు చాగ అసంతృప్తికరముగా నున్నవి. అనూచనలు కార్యచరణమున జెట్టిన కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణములకన్న అనేకవిషయములలో కొనసాగుట కష్టతరము. కావున ఆంధ్రదేశీయులగు మేము ఆసంస్కరణముల నంగీకరింప వీలులేదు.

అయ్యోదేవర కాశేశ్వరరావు, బి.ఎ., బి.ఎల్.,

అభిలభాతర కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యుడు.

కే. రామకోటిశ్వరరావు, బి. ఎ., బి. ఎల్.,

వ్యాధివాది, నర్సారావు పేట.

గాడేకల్లి - సూర్యనారాయణశర్మ,

జాతీయగ్రంథమాలా సంపాదకులు, విశాఖరము.

కోన - వేంకటరాయ శర్మ,

గుంటూరుమండల సంఘసహాయకార్యదర్శి, గుంటూరు.

రంగాభట్ల - గున్నయ్యశాస్త్రి, బి.ఎ.,

బరంపురము. (గంటాపల్లి జిల్లా)

VI

రాష్ట్రవిషయచర్చ

ఆంధ్రులకర్తవ్యము

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుడు:

అయ్యో, ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రవిషయము పట్ల మనము కడచిన అణుసంవత్సరములనుండి తీవ్రముగా ఆందోళనము చేయుచు, భాషాప్రయత్నవిభజనయే సుపరిపాలనమునకు ప్రధానసోపాన మని యితరరాష్ట్రీయ సోదరులకు తెలుప గలిగితిమి. ద్రావిడరాష్ట్రమువారు మన యాదర్శముల కింత పరకును భంగముకల్పింప పూనుకొనినను, మన సందేశము నందలి యభాగమును ప్రకృతము గ్రహింపగలిగిరి. తంజావూరు మండలము ద్రావిడరాజ్యమున చాల పలుకుబడి గల ప్రదేశము. అచ్చట మండలసభ ఈ మధ్యనే సమావేశమై భాషాప్రయత్నరాష్ట్రసమస్య నామోదించి, ఆరవ మండలము లన్నిటిని ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా భజింపవలయు నని తీర్మానము చేసినది. మన బంధువర్గములోనివా రనబడు కర్నాటకులు, ఆంధ్రుల రాష్ట్రసందేశము నామోదించి, కర్నాటకమండలముల నన్నిటిని ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా విభజింపవలయు నని యాందోళనము చేయ ప్రారంభించివారు. ఉరియా సోదరులు సయితము ప్రత్యేక రాష్ట్రము కావలయునని పట్టుపట్టి పనిచేయును.

కావున వై ఆందోళనముల కన్నిటికిని ఆంధ్రులే మూల కారులనుటలో దోష మేమియు లేదు. ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రము ప్రసాదించబడుట జాతీయోత్సములకు భంగకరమని చెప్ప మన దేశపక్షిల్లదగువారు ఎంత యాందోళనముచేసినను లాభము లేదు. వారిచర్యలను ఆమోదించువారును నుండజాలరు. అయినను ఈమధ్య, దేశమున కొంత అనరసరచర్య బయలుజేరసాగినది. వీరిప్రధానస్థలము బల్లారి. అచ్చటివా డ్రవులలో నొక రగు బి. ఎస్. మూర్తిగారు, ఆంధ్రులు అత్యాకాపిడికులనియు

వారికగవడిదంతయు కావలయునని కోరుచుందురనియు నొక వ్యాసము నందు దవాగించి న్యాయుడయో ప్రత్యేకమున ప్రకటించియున్నారు. ఉరియాదేశములోని ఒకరు మూర్తిగారి అభిప్రాయము నామోదించుచు, మరొక యత్రురము న్యాయుడయోదే ప్రయరించుచుండెరి. ఇరువురను చూపు కారణములు మనము బాగుగా ఆలోచింపదగినవే. బల్లారిలో పదిపన్నెండు గ్రామములు తప్పు తెక్కిన ప్రదేశమంతయు కర్నాటకుల నివాసస్థలమయి అందువలన మన మాట్లాటన ఆంధ్రజిల్లాలలో చేర్చుట అన్యాయమనియు శ్రేయోదాయకము కాదనియు మూర్తిగారి అభిప్రాయము ఈవిధముగానే ఏవో అయిదారు తాలూకాలు తప్పు, గంటామ విభాగపట్ల ణము జిల్లాలలోని తెక్కిన ప్రాంతమంతయు ఉరియావారి జన్మస్థానముగా నున్నదనియు కావున వానిని పూర్తిగా ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు కలుపుకొనుట అన్యాయ మని ఉరియావారు అనుచున్నారు.

ఈ వాదములలో ననేకములకు దాక్షిణ్య పట్టాభివీతా రామయ్యగారు ఉదకమండలమునుండి న్యాయుండియూ శాసన జవాబిచ్చి యున్నారు. కాని అని మనమిత్రులకు తృప్తి పడుట లేదు. కర్నాటకరాష్ట్రోద్యమమున కెంతయు సాము పడుచున్న, ధార్యాదానివాసులు శ్రీయత కడప రాను వేంద్రరావుగారు, ఆంధ్రులందరు. నోవో సమావేశమై, ఈ సందర్భవిషయముల పట్లమించినగాని రితువారు తృప్తిపడ జాలరని వ్రాయుచున్నారు.

ప్రకృతిము కర్నాటక నాయకులు కొందరు కన్నడ దేశమున, సంఘము చేయుచు ప్రత్యేకరాష్ట్రోద్యమమును గురించి యుపన్యాసముల నిచ్చుచు ఆందోళనము చేయుచుండుట సంతోషకరము. ఈమధ్య వారు బల్లారిమండలము నకు వచ్చినపుడు అచ్చటగల ప్రజలకు తమ బల్లారి అనంతపురము మండలములకు సయితము కర్నాటకరాష్ట్రమున చేర్చుకొక ఆందోళనచేయ నాయకులను ప్రార్థించిట్లు తెలియుచున్నది.

ఈవిషయము వెంటనే ఆలోచింపబడదగినది. మన మిప్పుడు శ్రద్ధ వహింపకపోయిన, ఆంధ్రోద్యమమునకు సయితము అపాయము వాటిల్లులగు. ఆంధ్రుల అదృష్టమువలన శత్రు మన రాష్ట్రసభయొక్క ప్రత్యేక సమావేశము గూడనున్నది. అందు ఆంధ్రప్రముఖులు ఈ విషయమును శ్రద్ధతో నాలోచించి, ఆంధ్రులు, ఇతరరాష్ట్రీయులకు సంబంధించిన ప్రదేశముల కాక్రమించుకొనుట కెన్నడును వాంఛింపలేదనియు, ఆంధ్రరాష్ట్రమునందు ఆంధ్రభావన, మాన్యభావగా చేసికొని నివసించువారిజిల్లా లే చేరగలవనియు, తదితర భావలకు సంబంధించిన ప్రదేశము లుండిన, మన దేశమున నుండినవానిని, ఆయా భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రముల కిచ్చుటకు ఆంధ్రుల కేమియు అభ్యంతరము లేదనియు మొక తీర్మానము చేయవలయును. ఆంధ్రభూమియొక్క సరిహద్దుల నిర్ణయించుటకు, ఆంధ్ర, కర్నాటక, ద్రావిడ, ఉరియా రాష్ట్రీ నాయకులలో కొందరితో నొక యుపసంఘము నేర్పరచ గుంటూరుసభవాద తీర్మానింపవలయును. శ్రీయత తేనిచుక్క రాజగోపాలరావు పంతులుగా రీయభ్య నూచించిన ప్రకారము భాషాప్రయత్న రాష్ట్రోద్యమమున కింకను బలము తోకూరుటకు, మనము, కర్నాటక, ద్రావిడ, ఉరియా రాష్ట్రోద్యమాభిమానులతో చేరి, పనిచేయుటకు ఆంధ్రులు సంసిద్ధులైయున్నారని సయితము మనసోదరులకు తెలుపుటకు తీర్మానింపవలయును.

ఈ కార్యక్రమమువలన, శత్రు ఢిల్లీపురమున జరుగబోవు దేశీయమహాసభయందు మనకు చాల మేలు కలుగగలదు. మొన్న కలకత్తాలో కాంగ్రెసువారి యాశ్రయముల దేశమున వ్యాపింపజేయుటకు దేశమునంతయు భాషాప్రయత్నరాష్ట్రములుగా విభజించి, వానికి ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సంఘము లిచ్చిన బాగా నుండు నని యాలోచింపబడి, అలోచనమును కార్యరూపమున జెట్టుట కొక సంఘము నెలకొల్పువలసినది. ఈ సంఘమువారు శత్రు కాంగ్రెసునందు తమ రిపోర్టును ప్రకటించెదరు. కేశవపిళ్ల, గోవిందరాఘవయ్యులు వర్గముల వారు, అనంతపురము, బల్లారి, చిత్రావరమండల కాంగ్రెసు సంఘములు చెన్నపురి, కాంగ్రెసు సంఘమునందు చేర్చబడ వలయునని తీర్మానముపపాదించ బోవుచున్నారు.

కావున ఈ విషయమును శత్రు గుంటూరునందు ఆంధ్రులు శ్రద్ధతో నాలోచించెదరు గాత! మన గౌరవము నిలుపు దురుగాత!

చెన్నపురి ఆగస్టు 16 ఎం. వి. ఎస్. శర్మ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ :

అయ్యో, రాజమహేంద్రవరం నుండి సుందరములను గూర్చి వ్యాసతి సుబ్బారావు పంతులు బి. ఎ. బి. ఎస్. గారి ముగింపు వ్యాసతి క్రింద కడచిన వార్తలను నాలుగు రోజులు పాఠశాలములందు 6 మొదలు 8 గంటల వరకు గాఢములైన చట్టాలు జరిగినవి. వట్టలు మందలి విద్యార్థులకు లభించు పాఠశాల మాటలూరి. అగ్రాసాధికారి గారు తొలుతనే ఉపాధ్యక్ష మొసగుటలో నీ సుందరములను గూర్చి ఎస్. సుబ్బారావు అయ్యోగారి అభిప్రాయమును జనమెవరు నటిస్తారు కొందరి కల రసాయన, వారు సుందరములను సుప్రజ్ఞ తిరస్కార భావముతో ఉండవలయునని చెప్పించుచున్నారని, మఱి కొందర రాజమహేంద్రవరమును, కొందరి ముద్రాసంఘటించుచున్నారని చెప్పించు, తమ అభిప్రాయములలో ఈ సుందరములను నిరంకుశాధికారమునకును ప్రజాపరిపాలనాధికారమును రాజనామాలాను తోచుచున్న దనియు నీనినై మనయుద్దేశములు కల్పించవలసి యందుననియు చెప్పిరి. తరువాత సాగున భీమకంఠరావు పంతులు గారు తాము సుందరములకు వ్యతిరేకములైన వ్యతిరేక దనియు రాష్ట్రవిషయములకు తమరు విమర్శనీయులను గల మనయు, అందువలననే పథకమును మంచియేర్పాటు చేయవలసివచ్చును ధనము రాష్ట్రములపై పంచుటలో నిష్పత్తి పద్ధతిపై నది మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనదనియు నుడిచిరి. అనంతరము గంటల తర్వాత గారు తాము పోతుకు వదిలినట్లు త్వరితగతి సుందరములను వదిలివేయుచు, చరిత్రకథలో పథకకర్తలు మిక్కిలి శ్రమతోనికొనియే వ్రాసి రసాయన, వారి నూతనసాధనములకు మార్పులు చేసినవియు, వారి అభిప్రాయములను సానుకంపముతో మనము చూడవలెననియు, చెప్పించు మొత్తమువీధి పథకము చేకూర్చుటకు లను బట్టి బాగుగ నేర్చుకొని జవాబుదారి ప్రభుత్వమునకు నంతురవ్వలయును చేయవలసింది. కాని “గ్రాండు కమిటీ” “పార్లమెంటులోని మంత్రులు” ఇవి అవసరములను ప్రతిబంధకములు కావున వారి తీర్మానములకు సరిపోవునని వాదించిరి. వై. వి. పుర్రు రత్న మును ముందు బి. బి. కృష్ణమూర్తిగారు పథక మెంతమాత్రము జవాబుదారి ప్రభుత్వమును నూచించుట లేదనియు ఆగస్టు 20 క తేదీన వాదించిన దానికి నేటి సుందరములను సరిపోవుట లేదనియు నుడిచిరి. కొన్ని విషయములలో కర్మణ్యుని సీమ వీరి కంటే మేలని మాట చెప్పిరి. అట్లుగని యనంతరము సాలస బాధనయ్యగారు తేదీ కొన్ని కొన్ని మార్పులతో సుందరములను అంగీకరింపవచ్చుననియు, స్వయంసిద్ధమైన మనగా ఎవరి పరిపాలన వారు నిర్ణయించుకొనుట యనియు ఇట్టి యుద్దేశముతో మనము నిర్ణయించుకొనవలసి పరిపాలనమును మనము నిర్ణయించుకొనవలసి తీర్మానింపవలసిని దని ఎస్. సుబ్బారావు అయ్యోగారు అభిప్రాయమొందునని ము వాదించిరి. తరువాత గజపతి రామచంద్రరావు గారు సుందరములను మనకు సరిపడవని చెప్పించు తాము కొన్ని తీర్మానములను వ్రాసి మార్పులు నూచించిరి. తరువాత అవసరాల రామారావు పంతులుగారు లేచి సుందరములను మనకు యోజ్యరించునని కావనియు వానిని మన మంగీకరింపరాదనియు, యుద్ధాంతరమునకు ప్రత్యేక సమావేశము : వాంఛించుట మిగిలిన హిందూ జాతిమునకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చి గాముని యుద్ధాంతరము ఇవి కొన్ని స్వాతంత్ర్యపు సుందరములను నిచ్చుచుంటిమి. వానిని కొన్ని మార్పులతో చాలచుండి మోదవులు ఒప్పుకొనుచున్నారని. కొద్దికాలముగా స్వాతంత్ర్య మిచ్చుచుంటిమని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి ఒప్పించుటకై పన్నెండు పన్నాగమనియు ఇవి మనము ఒప్పుకొన్న జవాబుదారి మన దైముండవనియు కాబట్టి తప్పక తీర్మానింపవలసిని వనియు చెప్పిరి. వీరి రువు రికి ముందు నేటి కామేశ్వర రావుగారు సుందరములను ప్రస్తుతరాజకీయ మహాసభలోని మనకు సరిపడునని కాకపోయినను, మనకంగీకారము లేదని శ్రేయోదాయకములైనవియు ఇప్పటికేని మెలుగువలయునని వనియు చెప్పిరి. అఖిల చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహంపంతులు గారు తెలుగున సుందరములను ఎంతమాత్రము మనకు సరిపడవనియు, కల్లనీళ్ల తుగుచుకున్నారని, మనము కద్దన్నను మార్పులు నూచించినను అసలవి కద్దన్న ముఠానునియు మనకు సరిపడవని తీర్మానింపవలసివచ్చుననియు చెప్పిరి. సభవారు తరువాత కొన్ని తీర్మానములు వ్రాసి, ప్రస్తుతిపు ప్రజాసామాన్యమునకు ప్రజాసామాన్యమునకు సరియైన సుందరములను కావని హెచ్చుపాటుచేయుచున్నారనియు, అవి యిచ్చిన అంగీకరింపవలసివచ్చుననియు, సభవారు తీర్మానించెడి. ఈ సభము ముందు గ. 17, 18 తేదీల వచ్చు ఆనందరాధరాష్ట్ర సభకు ప్రతినిధులను, బాంధాయిలో జరుగవచ్చు అవసర తేదీయ మహాసభకు ప్రతినిధులను మరల నెన్నుకొనిరి.

రాజమండ్రి ఆగస్టు 14 మీసస్వీడు విలేజుకు.

చెన్నపురి శాసనసభ.

నేటి దిన చర్య.

నేటి దినము తిరిగి 11 గంటలకు శాసనసభ సమావేశమయినది. గవర్నరుగారి కార్యక్రమ వహించిరి.

గవర్నరుగారు.

సభాకార్యక్రమము ప్రారంభించుటకు పూర్వము ఈ క్రింది విధముగ నుపసంహరించిరి:— ఇండియా కార్యదర్శిగారి కలనా, మ. ము. ప. ద్దు గా రి ని ల న ను ప్రకటితములైన రాజకీయ సుందరములను స్థానిక శాసనసభలలో చర్చించి అనధికారసభ్యులయొక్క అభిప్రాయమును తీసికొనవలయునని ఇండియా గవర్నరు మెంటువా దత్తకపు చేసిరి కాన ఆసంగ్రహము అనధికారసభ్యులు తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించుట కనకాశీయించెడిది. కాబట్టి రెపటిదినము 11 గంటలకు యీ ముందరమునకు సమావేశమయి అనధికార సభ్యులు తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించిన బాగుండునని తలచెదను. ఈ అభిప్రాయములను ఇండియా గవర్నరు మెంటువారికి నవంబరు 1-న తేదీలోపున పంపవలెనని గాన ఈ విషయమై వారి అభిప్రాయమును వివరించెదను అని చెప్పిరి.

గౌ. శివరావుగారు, బి. వి. నరసింహయ్యగారు, రామయ్యగారు, టి. రంగాచారిగారుగారు, తామింకను ఆరిపోయిన పూర్తిగ చదువలేదనియు, పూర్తిగ చదివినగాని అభిప్రాయము లానుటకు వీలులేదనియు, గాన అది చదివి తర్వాతయే తమలోతాము చర్చించి ఒక అభిప్రాయమునకు వచ్చుటకు కొంత కాలము పట్టుననియు ఇంకను ఈ విషయమై గీడు మిక్కిలి ప్రజలతోను ఆలోచించవలసియున్నదనియు గాన కొంత వ్యవధి కావలసియుండునని ము చెప్పిరి. తమ అభిప్రాయములు ఇండియా గవర్నరు మెంటువారికి పంపవలసింది. నవంబరు 1-న తేదీలోపునగావున నెవ్వరినబట్టి నైనను అక్షోభములేనను సభగావించిన బాగుండునని చెప్పిరి.

గౌ. గార్లపల్లి శ్రీనివాసరావు ఈ శాసనసభ నేటిదినము 2 గంటలకు ముగించి అనధికారసభ్యులందరను గలసి ఎవరకు సభ గావించవలసింది, ఏ ఏ విషయములను గురించి చర్చగావించవలసింది, ఏవిధమైన అభిప్రాయ మియవలసింది మొదలైన యంశములను చర్చించి తీర్మానించిన బాగుండునని చెప్పిరి. గవర్నరుగారు సభ్యులను వీరి నూచన నంగీకరించిరి. కావున నేటి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు అనధికారసభ్యులు గూడి సభచేసి ప్రయోజనములను చర్చించెదరు.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి స్థానిక స్వపరిపాలనా తీర్మానమునందలి నూత్రములను పరిశీలించి తెలియజేయుటకు అధికారాధికార సభ్యులతో నొక కమిటీ నేర్పరచబడునని యొక తీర్మానమును గౌ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు వహించిరి.

గౌ. పి. శివరావుగారు తీర్మానము నామోదించుచు స్థానిక స్వపరిపాలనా తీర్మానమునందలి నూత్రములను సాధ్యమయినంత త్వరలో ఆచరణముండుచుటకు యత్నింపవలయునని చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున గౌ. పి. రాజగోపాలాచారి యరు గారి యుపసంహరించిరి. స్థానిక స్వపరిపాలనా తీర్మానమునందలి నూత్రములను ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే నిర్మింపబడవనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ అధికారములన్నియు, వారి అధికారమునకు లోబడి వారి నూచనలను ఆచరణముండుచుటకు తమ విధివ్యక్తమైన పనియనియు, గౌ. సభ్యులు అధికారాధికార సభ్యులతో నొక మిశ్రమ కమిటీ నేర్పరచి అందలి నూత్రములను పరిశీలించి రిపోర్టుచేయమని నూచించుట నొకమనియు చెప్పిరి. కాబట్టి ప్రత్యేకముగా నొక కమిటీ నేర్పరచుటవలసి విశేషలాభము కలుగజాలదని చెప్పిరి. పిమ్మట ఆ తీర్మానమునందలి లోకల జిల్లాబోర్డులకు సంబంధించిన కొన్ని నూత్రములను వివరముగ చర్చించుచు డిప్యూటీ సర్జన్ జనరలు గావించిరి. తాలూకా జిల్లాబోర్డులలో వారుగావించిన అభివృద్ధిని అధికార సభ్యులకు మారుగా ఏ యే ప్రదేశములందు ఎంతయిది అనధికార సభ్యులను నియమించినది వివరముగా లెక్క మార్పులు ముచ్చటించిరి.

ఒక సవరణ.

గౌ. రామభద్రరావు రాజాగారు, తీర్మానములో “పరిశీలించి” యను మాటను తీసివేసి “యికముందు ఏమిచర్యతీసి గొనవలసింది” అనుమాటలను చేర్చవలయునని నొక సవరణ నుపాదించిరి.

గౌ. అమామ్యను తేలికాకొనుచు గారు సవరణ నామోదించిరి.

గౌ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు సవరణ నంగీకరించిరి.

గౌ. వి. క. రామనాథాచారిగారు గౌ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారిని తీర్మాన ముపకు సూచించుకొన మని గోరిరి.

గౌ. రామయ్యగారుగూడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

గౌ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు, గౌ. రాజగోపాలాచారిగారు వీరి విమర్శలతో వ్యాసములను ప్రభుత్వము వారు లోకలు బోర్డుల స్థితిని అభివృద్ధి చెందించుటకు ప్రయత్నములు చేసియున్నారని తెలిసికొనుట కెంతయు సంతోషముగా నున్నదని చెప్పించు తీర్మానమును నొక్కట కట్టుచు లేదని చెప్పిరి.

“నెకెండరీ మ్యూనిసిపాలిటీ సర్టిఫికేట్లు సీమమును తీసివేయు నుద్దేశ్యముతో గాని తక్కువ మార్పులు చేయున దుద్దేశ్యముతో గాని మార్పుల విషయమును గురించి విచారించవలయునను నొక తీర్మానమును, గౌ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు వహించుచు విద్యార్థులకు సరైన మార్పు లానుట లేదని యు మార్పులానున పద్ధతి మిక్కిలి యుక్తమై గా నున్నదని యు అందుములను విస్తరమునంది విద్యార్థులు పై న్నాను లోనికి వెడలుట కనకాశీయ లేవండి మన్నదనియు పాఠశాల విద్యార్థులకు మార్పులన్ని పద్ధతియును, “మాడరేషన్” పద్ధతి యియు ఎంతమాత్రము సంపూర్ణముగా లేదనియు కాబట్టి ఆపద్ధతిని మార్పుట అత్యంతవశ్యకమనియు కొత్తపద్ధతుల నిర్మించిన బాగుండుననియు చెప్పిరి.

గౌ. బి. వెంకటపతి రాజుగారు తీర్మానమును నామోదించుచు పోతుల విద్యార్థులకు కావలసినవి మార్పులను సంపాదించుకొనుటకు “మాడరేషన్” పద్ధతి కల్పించిన దనియు యీ పద్ధతివలన యుపాధ్యాయులయం నొక విధమైన యపమమృత మేర్పడిన దనియు చెప్పిరి. ఉపాధ్యాయులు కొంతమంది విద్యార్థులకు ఎక్కువ మార్పులను మరొకరిమందికి తక్కువ మార్పులను యిచ్చుటకనకాశీయ లేవండ “మాడరేషన్” పద్ధతిలో కొన్ని మార్పులు గావించిన బాగుండునని చెప్పెను.

గౌ. జి. హెచ్. ప్రొటెగారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ప్రత్యుత్తర మొసగుచు మాడరేషన్ పద్ధతిని దానియొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యములను నుడిచిరి.

పిమ్మట ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు “ఏయే పద్ధతులను ననుసరించి యుపాధ్యాయులు పాఠశాలలో విద్యార్థులకు మార్పులానుచున్నారో విచారించవలయును” అను నొక సవరణ నుపాదించిరి.

గౌ. బి. వెంకటపతి రాజుగారు సవరణ నంగీకరించిరి.

గౌ. జి. హెచ్. ప్రొటె సవరించిన ప్రకారము తీర్మానము నంగీకరించెదని చెప్పిరి.

గౌ. బి. వి. నరసింహయ్యగారు యీ సవరణ నంగీకరించి తదనుగుణముగ విచారణ జరిపించునని లాభమేమియనియు, ఏయే దుద్దేశ్యముతో విచారణజరుపుట కంగీకరించెదనియు ప్రశ్నించిరి తీర్మానమునందలి యుద్దేశ్యముక విధముగను, సవరణ యుద్దేశ్యము నుడియకటి యనియు చెప్పిరి.

సవరించిన ప్రకారము తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

సభవారు ఫలహరణములకు లేచిరి. తిరిగి 8 గంటలకు సమావేశమగును.

1286 సాందర్భపత్రి (సచిత్ర మాసపత్రిక.)

ప్రకాశకులు : గాడిచర్ల - రమాబాయి (హరిసర్వోత్తమరాయ సతి.)

ఇందు జ్ఞానబోధకము లగు అన్ని విషయములును వివరింతుము. అందరికి అర్థమగునట్లుగా వ్యాసములు వ్రాయించుచున్నాము. ఇంగ్లీషుభాషలో పిల్లలకు ప్రజాసామాన్యమునకు పనికివచ్చునట్లుగా ప్రకటితమగుచుండు పత్రికలతో సమానముగా దీనిని చేయదలచినాము. మొదటి సంచిక శ్రావణమాసము కడపటి శుక్రవారమున వెలువడును. చక్కని కాగితము, ముత్యాలవంటి అచ్చు, మనోహర మగు చిత్రపటములు. సులభ శైలి. సుప్రసిద్ధ లేఖకులు. చందా సం॥ నికు రు. 3 0-0; ఏకపత్రిక 0-8-0. విలాసము : మేనేజరు, సాందర్భపత్రి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918-వ సం॥ ఆగస్టునెల 16-వ తేది

శుక్రవారము.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున

V

కాంగ్రెసు విధానముచే ప్రజాప్రతినిధులకును, ప్రభుత్వ వ్యవస్థకును తరుచు పోరాటములు సంభవించుననియు, అందుచే పరిపాలనము ప్రజామయముగా జరుగనేరదనియు, నివేదికగ్రంథకర్తలు చెలిపి యుండిరి. కాని, స్వపరిపాలనమును పూర్తిగా బొందనపుడు, ఎట్టి విధానమును తయారు చేసినను ఇట్టి సంఘర్షణము కొంతవర కయినను దక్కదని చరిత్ర సాక్ష్య మిచ్చుచున్నది. అధినివేత రాజ్యముల చరిత్రయే యిందుకు పరమ ప్రమాణము. ఇట్టి సంఘర్షణముల మూలముననే, అభివృద్ధి సాధ్య మగుచుండును. ఇట్టి సంఘర్షణముల నెవరును వాంఛించరుగాని, జాతీయజీవనాభివృద్ధి యందు, మిట్టకల్లములు లేక సమానభూమిపై మాత్రమే నడచుచుండుట సంభవింప నేరదు. మాంటెగూగారు నూతనముగ నిర్మించిన రాజ్యాంగవిధానము దయినను, పరిపాలనా విధానముచే సంఘర్షణమున కవకాశము గలుగునని నిర్మాణకర్తలే యాశ్రయించి వాక్యములం దంగీకరించి యున్నారు.

“రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునందలి వేర్వేరు శక్తులను రెండుమార్గములకు లాగవచ్చును. కాని ఆంగ్ల దేశమునందు గూడ పార్లమెంటు సభ్యులకు ప్రభుత్వముపై థక్కినది, నియోజకగణము నడల జూకవలసిన విశ్వాసమునకును, సంఘర్షణము గాన్పించుచుండును. రెంటిలో నెదియో నొక దానిని వారు అవలంబింపవలసి వచ్చుచుండును. ....అందుచే ప్రస్తుతసమయమునందు అభివృద్ధిని యొందించి, యితరకన్నను వేరొక యేర్పాటు జేయుట కష్టము. ....ఈ ఏర్పాటులు తాత్కాలిక మని, తిన్నగ పరిశీలించు వారికి గాన్పించును. వాటి యుద్దేశమును తిన్నగ గ్రహించిన గాని, కొనసాగించుటకు వీలుండదు. తర్కమున కనుకూలముగ నేర్పాటుజేయుటకు వీలుండదు. ఈ యేర్పాటులు సంఘర్షణమున కెడమిచ్చు నని యంగీకరింపక దప్పదు. కాని, వీటిని శిక్షాకాలమున ఉపయోగింప దగిన సాధనము లనుచు దలచి, ఈ సాధనోపయోగముచే గమ్యస్థానము జేరునట్లు ప్రయత్నించుచో, పోరాటములు లేకుండ జరుగకొనవచ్చునని యూహింపవచ్చును.”

కాంగ్రెసు నూతనల గూర్చి గూడ, నివేదిక గ్రంథకర్త లిట్టి సానుభూతిచే చూపిన యెడల, పరిపాలనము స్తంభించునని వెలగొంది యుండదు. కాంగ్రెసు విధాన మయినను సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము కలుగజే గోరుట లేదు. అందును తాత్కాలికమగు మార్పులే కోరబడినవి. మాంటెగూగారికి కాంగ్రెసు సంస్కరణముల గూర్చి గల భయమున కిది ముఖ్యకారణము గాదని యూహింపవచ్చును. వానికి వేరొక భయము ముఖ్యముగ గలదు. ఆ భీతి యాశ్రయించి వాక్యములలో సూచితమగు చున్నది.

“కాంగ్రెసు విధానము సూచించు మార్గమున అభివృద్ధి గలుగునని మాకు ఆశ లేకున్నది. ఇందుచే పరిపాలనమున కల్లోలములు గలుగుటదప్ప వేరు లాభము గాన్పించదు. కాంగ్రెసు నూతనలు వెంటనే పార్లమెంటు ప్రభుత్వమునకైనను గొప్పోపును. లేనియెడల నిరంకుశత్వపులకైనను దారి జూపును.....కాంగ్రెసు లీగు విధానము పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వమునకు తగియుండును. కాని ప్రభుత్వ కార్యదర్శిని, పార్లమెంటునకును కార్య నిర్వాహకసభ బాధ్యతవహించు సంవిధానమున కిది ఎంతమాత్రమును తగియుండదు.”

పై వాక్యములను జాగ్రూతతో పరిశీలించిన కాంగ్రెసు-లీగు విధానము స్వపరిపాలనమున కతిర్వరితముగ దీసికొని పోవు నను భీతి వారల నావహించినట్లుల గన్పట్టుచున్నది. ప్రజ లింకను స్వపరిపాలనాపూర్వులు గారు గనుక, వెంటనే గమ్యస్థానమును జేరుట ప్రమాదకరమని గ్రంథకర్త లభిప్రాయపడి యుండవచ్చును. ఈ యభిప్రాయము ప్రజాభిప్రాయమునకు భిన్నముగనున్నది. గ్రంథకర్తలు తమ సిద్ధాంతమును గత వత్సరము ఆగస్టు 20-వ తేదిన ప్రభుత్వకార్యదర్శి గారు ప్రకటించిన ప్రకటనముపై నాధారపరచుచున్నారు. ఆ ప్రకటనమునందు బాధ్యతాయితప్రభుత్వమే గమ్యస్థానముగ ప్రకటించబడినది. ఈ ప్రకటనమునకు, ప్రజలు తమ కృతజ్ఞతను చెలిపియుండిరి. కాని, ప్రకటనమందలి వివరములను గాక, అందు సూచించబడిన ఉపాధ్యక్షభావమునే ప్రజ లభింపించిరి. ప్రకటనమునందు, స్వపరిపాలనము జేరుట కేయే యంతరమును దాటవలయునో బ్రటిష్ ప్రభుత్వమువారును హైందవ ప్రభుత్వము వారును మాత్రమే నిర్ణయింపవలయునని బొందుపరుకబడినవి. ఆ వాక్యములను దేశీయ పత్రిక లపుడే విమర్శించి, వాటిని ప్రజ లంగీకరింప జాలరని చెలిపియుండెను. ఈ ప్రకటనమునకు ప్రభుత్వ కార్యదర్శి బద్ధుడయిన గావచ్చును గాని, ప్రజ లిందుకు బద్ధులు గావాలరు. ప్రజలతో యోచించి, వారి సమ్మతిపై నీ ప్రకటనము వెలువడి యుండలేదు. అందుచే ఏ సంస్కరణ విధాన మయినను, ఆ ప్రకటన మందలి వాక్యములకు తూచా దక్కకుండ నిర్మింపబడవలయు ననుట యుక్తముగ గన్పట్టును.

కాంగ్రెసు విధాన మీ ప్రకటనమునకు బూర్వము తయారు జేయబడినది. ప్రభుత్వము వారు తమ గమ్యస్థాన మెదియో చెలువక ముందు కాంగ్రెసు సంస్కరణములు ప్రకటించబడినవి. ఏ కారణముచే నైనను, మాంటెగూ ఛెలమ్మ ఫర్మగార్లు చెలిపియుట, కాంగ్రెసు విధానమునందు ప్రజలచే తొలగింపబడగల ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ లేకుండుట గొప్పలోప మని దేశీయులు దలంచునడల, ఆ లోపము నీ నిమయమున దొలగించి, క్యాబినెట్టు పద్ధతి నందు జొప్పించుట భావ్యము. సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించవలయునని కాంగ్రెసు విధానమునందు మార్పుజేయవచ్చును. దేశమును భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములుగ విభజించుట, లాభకరమని నివేదికయం దంగీకరింపబడినను, ఆ విషయమై ముఖ్య మార్పులు జేయుటకు గ్రంథకర్త లంగీకరింప లేదు. కాంగ్రెసు సంస్కరణము లందు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగమును జేర్చుటకు ఆంధ్రులు పట్టుదల జూపవలయును. ఇట్టి మార్పులు కొలదింటితో కాంగ్రెసు సంస్కరణ

విధానమును పరిపూర్ణముగ నొనర్చు వీలుగను. మాంటెగూ ఛెలమ్మ ఫర్మగార్లు సూచించిన మార్పులయినను, పార్లమెంటునందంగీకరింపబడునను నాశ గాన్పించుట లేదు. కర్జను ప్రభువుగా రిండుకు వ్యతిరేకులుగ నున్నారనియు, యూనియన్ నిస్తు లీ సంస్కరణములకు అంగీకారము జూప గూడదనియు, మార్షింగు పోస్టు కృత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. సిడెక్ హాము క్షయమువారు తమ ప్రాతికూల్యమును వదల లేదు. ఇట్టి స్థితిలో భారతీయులు తమ వాంఛలను దృఢముగ వ్యక్తీకరింపలేని, మాంటెగూగారి సూచనల కన్న చాలవరకు కొరవడినవియే సంభవించును కాంగ్రెసు విధానము, మితవాదుల చేతను శాసన నిర్మాణ సభ్యులచేతను నిర్మింపబడినది. ఏకమత్యము కొరకు, జాతీయవాదు లీ విధానమునకు సమ్మతించిరి. కాంగ్రెసునాయకు లీ సంస్కరణములకు తక్కువయగు సంస్కరణముల నంగీకరింప మని శిష్యము బట్టిరి. తాము ప్రతిజ్ఞ బూనుటయే గాక, మహర్షి గాంధీగారి నాయకత్వముక్రింద యూహారను తిరిగి జానపదుల నొప్పించి వారి సంతకముల నీ శిష్యమునకు గైకొనిరి. ఇట్టిరీతి, కాంగ్రెసు సభ మరి యొకమారు గూడి తీర్మానింపక ముందే వెనుకటి ప్రతిజ్ఞల నన్నిటిని గాలికి బోనిచ్చి, మితవాద నాయకులు ప్రతిజ్ఞాభంగ మొనర్చుట వింతగొల్పుచున్నది. ఇక్కార్యముచే దేశీయుల ఆత్మగౌరవమునకు కళంకము గలుగుటయు, దేశపురోభివృద్ధి కాలంకము గలుగుటయు, తలస్థించుచున్నది. ప్రజలు తమకోర్కెలను ఉన్నవి యున్నట్లుల ప్రభుత్వమువారి కెరుక పరచుట భావ్యము. ఆంగ్లేయులు, మర్కము విడిచి తమ యభిప్రాయముల చెలుపువారి కోర్కెలను సఫలముగావించెదరు. ఈ తరుణమును జారవిడిచి, పిమ్మట పశ్చాత్తాపము జూపుటచేలాభముండదు. మార్షింగ్ మింటో సంస్కరణములు ప్రచురింపబడినపుడు, దూరదృష్టిని ప్రసరింపజేయక, సంస్కరణముల నామోదించుటచేతనే అధికారులు ప్రజల హృదయమును గ్రహింపలేక బోయిరి. మరియొక మార్కట్టి యవకాశము తలస్థించినపుడు, ప్రజలు వెనుకటి లోపమునే గావించుచో, దేశ మపారసప్తము గాంచుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసు-లీగు విధానము భారతీయులచే నిర్మింపబడినది. దానినే ఆధార పరచికొని సంస్కరణముల గోరుచో, నయ్యది స్వయంశిష్ట మనూత్రమునకును దేశీయుల ఆత్మగౌరవమునకును అనుగుణ్యముగ నుండును. ప్రభుత్వమువారేమి ప్రసాదించెదరో యని నాయకులు డోలాయమానములు గానక్కఱలేదు. తమ కెన్నిగోరునదియు ప్రస్ఫుటముగ నివేదించుటయే వారి కర్తవ్యము. దేశమంతయు నైకకంఠ్యముగ నేసంస్కరణము గోరునో, అయ్యవి ఫలించితిరును. అందుచే హిందూదేశపు భావిదేశ, హైందవుల హస్తములందే గలదని ఎఱుగవచ్చును. ప్రత్యేక దేశీయమహాసభ కొలది దినములలో జరుగ నున్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభా తీర్మానము లాసభకు ప్రోద్బలకరములుగ నుండవలెను. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాదర్శమును, హిందూదేశమున కొనగి, ఆంధ్రులు హిందూదేశమునందు నూతన జాతీయాశయముల నంకురింప జేసిన గౌరవము బడసిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభయందు, కాంగ్రెసు విధానము నాధారముజేసికొని నూతన సంవిధానమును వెల్లడించి, సంవిధానమయమున దేశమునకు మార్గదర్శకులయిన గౌరవము, ఆంధ్రులకు దక్కుగాక!

వలసరాజ్యములు : భారతీయులు.

అవసరాంధ్ర రాష్ట్రీయ సభ

ఆగస్టు 17, 18 తేదీలయందు

మాంటేగూ-షమ్సుధర్మ సంస్కరణములను

విమర్శించుటకై గుంటూరునందు సమావేశమగును.

ఆంధ్రమహాజను లెల్లరు విచ్చేసి

సభను జయప్రదముగ జరుప స్థాతితులు.

వలసరాజ్యములలో భారతీయులను భవిష్యత్తు కష్టపరంపరల గూర్చి యెల్లరికి దెలిసి యే యున్నది. వలసరాజ్యవాసులు భారతదేశమునకు వచ్చుచున్నారు. భారతీయులు వలసప్రదేశములలో నడుగిడ రాదని ఆ ప్రభుత్వములవా రాటంకకరు యుండుట శోచనీయము. ఈ విషయమై తగిన ప్రతికారమును భారత ప్రభుత్వమువారు చేయు జూరెరి. వలసప్రభుత్వములు భారతీయులయెడల నే విధముగ వర్తింపజేరే, వలస ప్రజలయెడల గూడ భారత ప్రభుత్వమును ఆ విధముననే వర్తింప వలె నని సామ్రాజ్యసామ్రాజ్యసభవా రీ మధ్య నొక తీర్మానము గావించిరి. ఈ తీర్మాన మెంత సందర్భముగ చూడబడును, ఇందలి ఫలితము మాత్రము సంతృప్తికరముగ నుండజాలదని నిశ్చయముగ చెప్ప నగును. ఈ విషయమై గాంధీ మహాత్ముడు “ఇండియన్ రివ్యూ” పత్రికకు వ్రాయుచు ఈ తీర్మానము మిగుల మోసముగ నున్నదని ఖండించి యుండెను. వలసరాజ్యము లలో తాత్కాలికనివాసుల నైన తమ తీరమున నడుగిడ నిచ్చుట లేదని గాంధీగారు పలుకు చున్నారు. మొన్నటివరకును కనడా, ఆస్ట్రేలియా దేశములలో నివాస మేర్పరచి కొనిన స్త్రీలకు ఆలుబిడ్డలు దేశములోనికి రాకుండగ నిరోధింప బడుటచే నాదేశములయందు గొప్ప యాందోళన ముద్భవించినది. సామ్రాజ్య ప్రజా భావశక్తిము గల ప్రదేశములలో యేకభార్యాస్వీకరణమే న్యాయ మని నిరూపింపవచ్చును. కాని బహు భార్యాత్వము ఆచారముగ గల భారతీయుల యెడల గూడ ఈ నిర్బంధమునే విధించుట పాడి గాదు. ఈ సమయమున, మానవాళియ సం రక్షణావశ్యకతను గణించియు, యేక సామ్రాజ్య సభ్యత్వ సాదర భావమును పరిగణించియు, భార తీయుల బహు భార్యలను, వారి సంతానమును కనడా దేశమునకు రానిచ్చుట తత్వవసర మను గాంధీగారి సద్భావములను వలస రాజ్యములు గారించి, లేదనుగుణముగ వర్తించుట శ్రేయ స్కరము. ఇట్టి కఠిన్ధితులలో, సత్కారపాఠలిత ముగ, జాతి వైషమ్యముల నిర్మూలించుటకు దక్షిణాఫ్రికా వలసరాజ్యముల కనడాదేశమున కను వర్తింపజేసిన యెడల ఈ కుస్థితి తొలగిపోవు నని గాంధీగారు సూచించుచున్నారు. కాని ఈ యే ర్పాటులైనను జాతీయ్యతసమస్యపరిష్కారము గావించలేదు. అందు మూలముననే దక్షిణాఫ్రికా యందు భారతీయులు లైసెన్సుల బొందుటకు వీలు లేకున్నది; భూవసతుల సంపాదించుకొను టకు వలనుపడ కున్నది; స్వాతంత్ర్య ప్రదేశ ములలో భారతీయులు నిరోధితు లగుచుండిరి; ప్రభుత్వ పాఠశాలలలో భారతీయులు విద్య నభ్యసించు కుండగ నాటంకపరుపబడు చుండిరి; ట్రాన్సువాలు మున్నగు ప్రదేశములలో భార తీయులు మ్యునిసిపలు యెన్నిక స్వాతంత్ర్య విర హిత లైరి. సామ్రాజ్యమునందలి యితర దేశములు కూడ భారతదేశమునెడల జానవలసిన ఆదరణము ను వ్యక్తపరుచుటలేదు. ఫిజీవులలో మహాదరు లనుభవించు కడగండ్ల గూర్చి ఆక్రూసు గారు దెలిపిన వాక్యము లింకను మన కర్ణముల యందు ప్రతిధ్వనించుచునే యున్నవి. ఈ సంగతి సందర్భముల నెల్ల నెఱిగియు, సామ్రాజ్యసభ వారితీర్మానమును చేయుటయందర్భ మేమియో మే మూహించునెరికున్నారము. ఈ తీర్మానము కేవలము మన కన్నుల నిరు తుమచుటకే నిర్దే

శించబడినదని గాంధీగారుపలికిన పలుకు లెంతయు సమాదరణీయములు. ఈ కుస్థితికి కారణము శ్రమైత పరిపాలనా విధానముననే యున్న దను గాంధీగారి అభిప్రాయముతో నెల్లరు కేకీధవింకక తప్పదు. ఈ దేశ విషయముననే ఎంతటి సాను క్రోశము వాక్యరూపమున ఆంగ్లదేశజల నోటి నుండి వెలువడుచున్నను, అది కార్యరూపము దాల్చుదనుక మన దేశస్థితి వృద్ధినొందజాలదు. భారతదేశము అధినివేత రాజ్యసానమును త్వరలో నాక్రమింపకున్నంతకాలమిందురవస్త తొలగునను విశ్వాసము మా కెంతమాత్రము లేదు. కావున భారతదేశపాలనాత్మకము సం పూర్ణ ముగ మార్పునొంది, అధికారము సత్వముగ ప్రజా హస్తగత మగువరకు భారతీయుల ఆత్మగౌరవ మును, సహజ స్వత్వములను ప్ర పంచము చే పరిగణించబడునను నాక లేకమైనను లేదు.

దేశీయాపధములు

నిన్నటిదినమున జరిగిన శాసనసభలో, ప్రాంతీక బేషధ గ్రంథములను భాషాంతరించుట కును, మూలికల గూర్చియు, దేశీయాపధ విజ్ఞాన శాస్త్రమును గూర్చియు పరిశోధనలు గావించుట కును, ఆయుర్వేద, యూనాని బేషధవిజ్ఞానమును నేర్పుటకు పాఠశాల నేర్పరచి, శారీరక శాస్త్ర మును విద్యార్థులకు బోధించుటకును తగిన ధన సాహాయ్య మొనర్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సా హము కలుగ జేయవలె నని గౌ. రంగాచార్యుగారిక తీర్మానము నుపపాదించిరి. దేశీయాపధ పద్ధతుల యెడల దేశ జలకు గౌరవము పెం పొందు నీయవసరమున రంగాచార్యుగారు ప్రజాభి ప్రాయానుగణ్యముగ తమ తీర్మానమును సభ యందు ప్రవేశ పెట్టి ప్రజల మన్ననలకు జాత్రు లైరి. నాగరిక యాపధవిజ్ఞానము లన్నిటికంటె వెనుకబడి, ఆధునిక కాలమున కు ప కి రిం క ని ఆయుర్వేదపద్ధతిని సం రక్షిం చుటకై ధన వ్యయము చేయుట అసం దర్భ మని గౌ. సర్ అలజ్జాదరు కార్వూగారు తీర్మానము నెదిరించిరి. కాని, వీరికి ఆయుర్వేద శాస్త్ర పరిచయ మించుకయు లేదు. ఈ శాస్త్రము నెడల ప్రజా సామాన్యమున అభిమానమును, విశ్వాసమును తగ్గలేదు, ఆంగ్లేయ వైద్యు లనేకులు నివారించ జాలని రోగముల ననేకములను ఆయుర్వేద వైద్యులు కుదుర్చుచున్నారు. ఈ విషయముల నెల్ల గుర్తించక కార్వూగారి పద్ధతిని నిరసించ బూను టసంబద్ధము. సభను జనరలు గిప్పర్డుగారు కూడ కార్వూగారినే అనుసరించుటయందెట్టి ఆశ్చర్య మును లేదు. వీరికి ఆయుర్వేద శాస్త్రమునందలి కొన్ని భాగములు అర్థవిహీనములుగ గన్పట్టివట. అందుచే వారి తీర్మానమునకు ప్రతికూలులైరి. కాని వీరు ఆయుర్వేద పండితుల యొద్ద ఈ శాస్త్రము నభ్యసించినయెడల గిప్పర్డుగారు తమ

అభిప్రాయముల తప్పక మార్పుకొందురని నిశ్చయముగ చెప్పగలము. దేశ ప్రజలకు దగిన బేషధ సహాయము లభించుట లేదు; ఇందులకు వలయు వైద్యులు లేరు; ఆయుర్వేద పద్ధతి ప్రభుత్వ పోషణములేక నానాటికి క్షీణించుచున్నది. తగిన ధనసాహాయ్య మున్నయెడల నది ఆధుని కావసరముల కుపకరించునట్లు చేయుట అతి సులభము. ఈ సంగతు లెల్ల ప్రభుత్వమువారు గుర్తించి, దేశీయాపధపద్ధతులకు నిష్పాక్షిక ప్రోత్సాహము నొసంగుదురు గాక యని తలంచు చున్నాము.

మదరాసు మితవాదులు

ఎట్ట కేలకు మితవాద నాయక నామము గాంగ్రెసును విస ర్జించెదమను లేదరింపులు కార్యరూపము దాల్చు నున్నవి. ఈ సమయమున మనదేశ మైకమత్వము గలిగియుండు టవసరమని గ్రహించినవారెల్లరును వీరి కార్యమును ఖండించి, యాద్యుకు మతోత్తరుసంప్రదాంగీకారమును వెల్లడించి, దేశభక్తిరహిత పరులనియున్నది. మదరాసు మితవాదులు రాజీవు మితవాద సభకు తాము రాజాలమనియు తాము జాంబాయినగరమున సమావేశముగా నున్న అవసర గాంగ్రెసు సభకే విచ్చేసెద మనియు ఈ సూచనోద్యమములయలకు తెలి యిం బరచుట యెంతయు సంతోషదాయకము. ఇట్టి మితవాద సభాప్రయత్నములను ఖండించుటచే, వీరి వికచిత్యభిలాష ప్రస్ఫుట మగుచున్నది. ఈ విధముగ నిరరరాష్ట్రీయులవారును దేశీ మమే తమ ప్రధానాద్యముగ నైకొని, మదరాసు మితవా దుల మార్గము ననుసరించెదరు గా! ఈ విషయమున భారత దేశమున కంతకును మౌనదర్శకు లైనందులకు మదరాసు మితవాదులను మే మభినిందించుచున్నారము.

జాతీయవాదులపై నిందారోపణము.

సర్ రెజిసాబ్బ క్రాడెట్టు గారు తమ దర్బారులో నుపసాగించుచు, జాతీయవాదులపై నిందారోపణము గావించుటవలన ప్రజ లాగ్రహవేషపరమకు లగుట కెఱిగించుచున్నది. దేశమందు రాజకీయపక్షితులు సంధించుటకు జాతీయ వాదుల ప్రయత్నము, జాతీయవాదుల యుపస్థాపనములను కారణములని క్రాడెట్టుగారు నుడువుచున్నారు; వీరి ఆశయము లెల్లప్పుడును కార్యావాకకూల్యములుగ నున్నవని వానిని నిర సించుచున్నారు; వారు తమ ఆశయైర్దిక ఆరంభించు పద్ధ తులు మిగుల సహాయకరము లని వానిని ఖండించుచున్నారు, వారు మాటలయందు ఆరాజకమునకు విముఖత జాత్రుమన్నును. కార్యములందు వానిని అనుసరించుచునే యుండిరిని తక్కు జించిరి. ఇట్టివానిని విశ్వసించుట తెలులని క్రాడెట్టుగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. కాని, యేక రాష్ట్రాధిపతియగు క్రాడెట్టుగారిట్టి నిమ యములలో నిష్పాక్షికముగ వర్తింపవలసి నుండ, వీరికాపక్ష మును సవర్ధించుచు, నేరొకపక్షమును ఖండింప జూచుట రాజనీతి కానేరదు. ప్రతిదేశమునందును ఒక విషయమై రెండు పక్షములు జుద్ధించుచుండు నను విషయము దేశచరిత్ర ను పఠించినవారల కెల్లగట మనోగోచరము కాకమానదు. చరి యు, మనదేశమున రాజకీయపక్షితుల బాగుగ నవలోకించిన యెడల అతివారి మోవాద విశేషములు రూపుమాసినవియు, ఆశయములయందను, కార్యవిధానమునందును ఇరువురు పక్షి థేదము లేదనియు విస్పష్టము కాగలదు. ఈ పక్షితుల వార యుడయే, క్రాడెట్టుగారు జాతీయవాదులపై నిందారోపణము చేసి, వారల గౌరవమునకు కళంకము నాపాదించుట అన్యాయము. ఈ విధముగ వీరు ప్రజలలో నన్యోన్యవైషమ్యములను పెంపొందించి, దేశమున సశాంతికిని క్లిష్టపరిస్థితిసంభవమున నుప కారికభూతు లగుదురేమో అని భయించుచున్నాము.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా ను లి పు డ వే టే త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి 5 క్షిప్రమున ఈయబడును. వృత్తినిన్ను లేదు. ఈ యుద్ధబుణ పత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం.లో నూడి నూటికి నూరురూపాయ లీయబడును. 1925 సం.లో 100-కి 103 రూ.లు, 1928లో 100-కి 105 రూ.పాయలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్ర మైన సామ్రాజ్యమునువద్దతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఈ ప్రకటననుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరుపై పంపుడు.

ద ర ఖా ను న మూ నా.

మదరాసు బ్యాంకింగ్,..... 1918.

కో ర్ డి ప లి,

ఇందులో ..... రూ.పాయలు చెల్లించు లేక రొక్క మును పంపుచున్నాను.

అయ్యో,

దీనికోర యుద్ధబుణపత్రమును (ప్రావిడెన్సోటు *) నెడిచాని నిచ్చించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు పామును ఏ సంవత్సరములో సామ్రాజ్యమునకో ఆ సంవత్సర మందలిని తక్కినవాని కొట్టివేయుదు.

* 1921, 22, 25, 28 సంవత్సరములో పాపముచేసినవలయును.

1. ప్రైవేట్ ఇవ్వబడును.

ఇట్లు విశ్వసనీయము.

పేరు..... చిహ్నము..... (స్వస్థముగ వ్రాయుట.)

వి రో పా మ హా నం గ మ ము

(రైలుకు ఏకాగ్రీ.)

ఇంగ్లండు

లిటిషియన్లనాక మునుగుట

లండను, ఆగస్టు 13:— ఒక యుద్ధ నాక తాకుడులను వస్తుపడి ఈనెల 6 వ తేదీన మధ్యధరాసముద్రమున తూర్పు దో తగిలి మునిగినది. ఇద్దరు దొంగులును 5 గురు సైనికులును హతులైరిని నాకాదశమువారు తెలిపిరి.

జాన్ సార్వభౌముని సందేశము.

లండను, ఆగస్టు 15:— గతవారమున మాసేనలు సంబంధించిన విజయమునకు నేను మిమ్ములను ప్రశంసించుచున్నాను. మనసేనల ప్రతాపమున కధికానందము నొంది నేనిటుచేరితిని. మనమిత్రుల సహాయమున భగవదనుగ్రహమున విజయమును బడయగల యను నాకే నాకుటలు. ప్రస్తుతము ప్రజల అవధియందు దుస్సీతి భావికాలమున నెన్నడును జరుగకుండ నేర్పబడవలసిన రీతిని సంధి జరుగవలెనని మార్గము హేగు గారికి రాజుగారు తెలిపివార్త సంపిరి.

ఫ్రాన్సు.

జాన్ చక్రవర్తిగారు రణరంగమున కేగుట.

లండను, ఆగస్టు 14:— 5వ తేదీన చక్రవర్తిగారు ఫ్రాన్సుకు చేరి టాంకులు పెద్దఫిరంగులు మున్నగు బలపునాములను చింపు విధానమును తిలకించిరి. ఆచటిసామగ్రిల స్థానములను చూచి గాయములు తగిలినవారిని చేర్చు స్థానమున కేగి క్రొత్తగా గాయములు తగిలినవారికి ధైర్యము చెప్పిరి. చక్రవర్తి ఆను ది న ము = 100 మైళ్ల వంతున విరామము లేకుండ చలిగాలిలో సంచరించి రణరంగమునం దిను చూచిరి. అన్నిచోట్లను సైనికులను ప్రజలను జయజయ క్షృణల వినవించిరి. ఒకచో గుండ్లుపడుమండగ సార్వభౌము నాదారిన నెల్లెను. బోధన స్థానములను అడవుల పాతకాలలను విమానకాలలను చూచిరి. ప్రైవేట్టుల పయనైర్దు మార్గము హేగు గార్లలో 7-వ తేదీన విందాగించిరి. 10-వ తేదీన అన్ని గిడుగుల టాంకులందును ప్రదర్శించబడెను. ఆమెరికా సేనను, కార్మికదళమును, పోర్చుగలు సేనను, ఆస్ట్రేలియా విమానకాలలను చూచిరి. 11-వ తేదీన రణములును కనెలిదురమున ప్రార్థనమున కేగిరి. పిమ్మట సేనలను పరీక్షించిరి. ఆదినమున 20 ఇంగ్లండు క్షేత్రములు 1 ఆమెరికా సేనయును పనిచేసెను. 12-వ తేదీన చక్రవర్తిగారు మరల సాంగ్లడేమును చేరిరి.

శత్రువులు రోయి నాక్రమించ గోరుట.

లండను, ఆగస్టు 13:— మిక్రమండలివారు మాంజిడిడను

నుండి సాముకు ఈ త్రరమునకు తిరుముట మందగించుచున్నది. శత్రువులు క్రొత్త సేనలను కడుగడిగ రావించుచున్నారు. విష వాయువున తర్జునముగా వదలుచున్నారు. వారిసేన రాయదగ్గి రహస్యది. ప్రస్తుతము దానిని కదలకుండుటకు వారు చాల ప్రయత్నించు చున్నారు. ప్రాయోగట సెంటు జర్మనీకి అడవులలో ఆస్ట్రేలియావారు పోరుచున్నారు. మాడము అడవిలో శత్రువులు మరఫిరంగుల నధికముగ గాల్చి దాని నెదిరించిరి. కెనడావారు కుడిచక్రమున పురోగమము సులభించిరి.

వై నికావ్యమును చాలశక్తిగించవలెను. మనసేనసంఖ్య తగ్గుటచే మొదటి పంక్తిలో కందకముల వరుసను దీర్చుచు గా నుంచవలెను. రణరంగ మధ్య స్థానమునుండి చూచినకన బడకుండు రీతిని మధ్యభాగమున విరోధ స్థానముల నేర్పబుప వచ్చుననిలాడెను. ప్రకటించిన లేఖ మాచేక బడినది.

శత్రువుల విమానముల చాలా క్రిందుగా సంచరించుచు న్నును మనవిమానములు వానిని పారదోలవచ్చునని అన్ని సేనల వారును ఆశ్చర్యించిరి. మనకు విమానములు తక్కువగానున్నవి. ఈ విమానములు కేగుపని చేయవలసి యున్నదిగాన నమరము సలపుటకు చాలిన్ని విమానములులేవు. పదార్థము విమానముల నెదుర్చుటకు తగిన ఏర్పాటులను చేసుకొనవలెను. ఇకముందిటి ఆశ్చర్యము గ్రహించబడవని జర్మను విమాన మంక్రము ప్రకటించిరి.

విమానములు

లండను, ఆగస్టు 15:— 13 వ తేదీ రాత్రి మా విమానములు 82 టన్నుల బొంబులను వదలెను. వానిలో హము నాయనలమీద 15 టన్నులు వదలబడెను.

దాడులు.

లండను, ఆగస్టు 14:— ఆఫ్రేజియిలెట్లకు నడుమము ఖ్యముగా రోయిసర్ మాట్టు కాంచెలెనుపాట్లు రంగములం దిరువీడుల వారను ఫిరంగులను హెచ్చుగా కాల్చిరి. వెస్టింగ్ మను శత్రువులు దాడినలిపిరిగాని లాభములేకపోయినది. మెస్సీలు వెనువార్లను రంగమున పరానువారు దాడినలిపి కొండరిన పట్టుకొనిరిని పరానువారు ప్రకటించిరి.

ప్రధానమంత్రి సందేశము

లండను, ఆగస్టు 14:— మూడవసోము యుద్ధమున కలిగిన మహావిజయమునకు సామ్రాజ్య యుద్ధమంత్రి సంఘమునా

రభినందించుచున్నారు. సామ్రాజ్యవాదులందరూ మిమ్ములను మీసేనల విభిందించుచున్నారని లాయడుబార్లిగారు మార్గము హేగుగారికి తెలిపివార్త సంపిరి.

యుద్ధసిద్ధి.

లండను, ఆగస్టు 14:— తిస్కోరు మాడిపు-రంగమున ముఖ్యస్థానములకు నెయింటు క్లాడు, ఎకోవిలనలను జర్మనులను కదలకుండు డిక్షితో పోరుచున్నారు. వానిసేటులై. వశపరుచు కొనవలెనని జనలు మంబర్లగారు నిశ్చయించిరి కాన నచట తీవ్రమగుపోరుజరిగెడి. నూరేమ త్రరమున 1914లో మేమాక్రమించిన స్థానములలో నిపుడు శత్రువులున్నారు. అచట మాకేమియును పురోగమము జరుగలేదు. మాసిపుకొండలలో శత్రువులు కనుకకు పోవునెడల వారు ముందు వెనుకటి కందకముల కడకేగి పిమ్మట ప్రించుంటులొని వెనుకటి రంగమున కేగవారు. నెయింటు క్లాడు ఎకోవిలనలను వశపరుచుకొనినచో శత్రువులు తిస్కోరు మాసిపు రంగమునండి తెలపడవలరు. కొంతకాలముగ వారు చిన్న స్వీట్జర్లడు నాక్రమించవలెను. వారి సేనలను తెల్లు నిశ్చయించిన నట్లు జరుగును. ఏదిఎట్లు జరుగినను ఇకవీధి లవారును సమాన మాతనబలోపేరులుగా నుండునని నేను మధ్యస్థము 2 గంటలకు పరాను శివీరమునుండి తెలిపివార్త సంపిరి.

పరానువారు రిచోకోరు నాక్రమించుట

లండను, ఆగస్టు 15:— కగలు మేము మాట్టు ఓయిజులకు నడుమ పురోగమము సలిపి రిచోకోరును పట్టుకొంటిమి. తెల్వేడుకు తూర్పున శత్రువులు తెలపడ నున్నారని తెలియగా యా పదార్థము కలపడి 7 గు దొంగులను వెక్కుమందిని పట్టుకొనిరి. రాయలూసిగ్గి, రంగములంగును ఫిరంగులు హెచ్చుగా కాల్చబడెనని పరాను వారు నిన్ను రాత్రి తెలిపిరి.

విమాన యుద్ధముల ఫలితము

లండను, ఆగస్టు 14:— మేము రేయింబగళ్ళు విరామములేకుండ సోము మంత్రినల మీదను ప్రామాణ్యముల మీదను అవస్థించిన ప్రారంభమునుండియు బొంబులను వదలుచుండుటచే శత్రువులకు నహాయ సేనలు రాజాలకున్నవి. ముఖ్యముగా రావలసిన సాన గ్రులరాకపోకలను కాపాడుటకు వారు గొప్పరక్షకదళము నేర్పబుపవలసినదని. మావిమానదళము వారి ప్రయత్నములన్నిటిని భంగపరచెను. పగలు 21 టన్నులు రాత్రి 37 టన్నుల బొంబులను మేము వైస్సానములపై వదలితిమి. ఆగ్ల ఆమెరికా వైమానకు లొకవిమానకాలపై బొంబులను వదలిరి. 6 శత్రువిమానములను భగ్నము చేసి హెంగరులను తిగులబెట్టిరి. మేము 31 విమానములను నాశనము చేసితిమి. 6 ఆంగ్లవిమానములు పోయినవని మార్గము హేగు గారు తెలిపిరి.

శత్రువులు స్థానములను వదలుట.

సార్వల్లియప్రాంతమున జరిగిన యుద్ధమునందు మేము పురోగమము సలిపి కొందరిని పట్టుకొంటిమి హెబూటర్లు రంగమున శత్రువులు స్థానములను కదలెరి. బూర్మూంబుహోమెలు, పూసెక్కు మాంటు, సేరీ, జో కోయిలలోగూడవారు మొదటి స్థానములను వదలిపోయిరి. మాసేనవారిని తిరుముచు నా ప్రారంభమున గ్రామములను సైనికులను వశపరుచుకొనెనని నేటిరాత్రి మార్గము హేగు గారు తెలిపిరి.

జాన్ లో ఆంగ్ల విమానముల దాడి

లండను, ఆగస్టు 13:— జాన్ సెలలో స్వతంత్ర విమానదళము 100 దాడులను సలిపెను. 90 దాడులు జర్మనీపై న సలపబడెను. 81 టన్నుల బొంబులు వదలబడెనని వార్తా సంఘమువారు తెలిపిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారి విజయము.

లండను, ఆగస్టు 14:— టసేలు రంగమున ఫిరంగుల నధికముగా వదుర్చి మెంటు మాంటల్లి, ఫుంటాడీ సానమాట్కో సిమాజగోననుకు ఆగ్నేయముననున్న స్థానము మున్నగువానిని 100 మందిని వశపరుచుకొంటిమి. స్థాపుకు కుడిచక్రము మా ఫిరంగులు శత్రువుల సానగ్రులను విధ్వస్తము చేసే నని ఇటలీ వారు తెలిపిరి.

జపాను

జపానులో లాభము.

లండను, ఆగస్టు 14:— బియ్యపు వ్యాపారమున హెచ్చులాభము గడించుచున్నామనిగూర్చి స్త్రీలు జపానులో చాల చోట్ల నాందోళన మొనరించు చున్నారు.

వృత్తాంతములు

వర్షములు:— లక్ష్మీలో భూచిత్తము తురిసింది.

శిశువంతుల శేషము:— నాగ, యశోదాబాయిలు ఆపి పోయిరి.

యద్ధులు పరిమలు:— ఈనెల 15-వ తేదీవరకు 27,69,92,900 ల కర్రములు విక్రయించబడినవి.

మైసూరు నిశ్చయింపబడిన వస్తుప్రదానము:— ఈనెల 16 వ తేదీన సభియగును. మహారాజావారి కర్మము నహించెదరు.

సభలో నక్షత్రమర్మము:— కరాచిలో ఈనెల 11 వ తేదీ రాత్రి సభాసభి దేవిగా రుద్రాక్షినిపదలదిరిగాని ఆనాడు సభాసభివనమునకు వెలుపలను జనుల సంగంధ మధికమగుటచే నుపవస్థించుట కవకాశము కలుగలేదు.

యద్ధులము రైలుబండి రంగూననుండి మార్చబాసుకు బయలుదేరినది 4 మకాములు ప్రారంభమనంతే రు 11000 లు అభించినవి. సోమవారమునాడు మోల్కెను వెడ్డవర్సాటు జరుగును. ఆనాడు రైలుబండి ఆచట శేరును.

సర్ ఫిరోజీషా మెహతాగారి కలానిగ్రహము:— బొంబాయిలో రిపబ్లికన్లులో నీ విగ్రహమును సర్ తేమ్మి జీతీభాయిగారు బహిష్కరించు గావించిరి. అట్టి సమర్థుడు నాయకుడు లేనిలో టిపుడు స్పష్టమగుచున్నది. ఆతని మహా క్తి ఇప్పుడు బాగుగా విదితమగుచున్న దని జీతీభాయిగారు నుడిచిరి.

రంగూనలో కూలీల సమ్మెకట్టె:— మరల సమ్మెకట్టె కలిగినది. చాలవంది నిలచి పోయిరి. రోజుకు రు 1-4-0 వంతు న పనిచేయుచున్న వీరి నితరులు దెబరించి రని పోలీసువారికి రిపోర్టు చేయగా 10 మందిని కట్టుకొనిరి, బి. వి. ఎస్. ఎస్. కంపెనీవారికూలీలు రు 1-4-0 రేటుకు అంగీకరించిరి. తక్కిన న్యాయపాలు కూలీల అంగీకరించలేదు.

తియ్యసంఘము:— దక్షిణ హిందూస్థానమున పనిపాటులు చేయువారిలో తియ్యలే అధిక సంఖ్యాకులు. తమ సంఘముయొక్క అభివృద్ధిని కాపాడుటకు చాలటివల ఏర్పాటు చేసిరి. కన్నయూలో జ్వాలయమున నోక వెద్దసభను జరుప దలచిరి. తమ సంఘమును బ్రిటిషు కార్మికసంఘముతో చేర్చదలచిరి.

పోలీసువారివై తుపాకులకు కాల్పులు:— పాల్నాలో పోలీసునా రొక కంక్షియోని ఇంటిని పోదాచేయుచుండగా ఆయింటివారిలో నిద్రకు పోలీసువారివై విస్తోళ్ళకు కాల్పునందులకు వారి కిద్దరిని చేరి 7 ఏండ్లు ద్వీపాంతరవాస క్తి విధించబడినది.

చెన్నైలో మితవాదులు:— చెన్నైలో మితవాదులు మితవాది సభకు వెళ్లుటకు నిరాకరించిరి. అట్లు సభచేయుట ఆశ్రమమున ఆత్మేపించుచు మరయొక తంతివార్తను పంపిరి. తాము బొంబాయి ప్రత్యేక కార్మికసభకు వెళ్లెదమని తెలిపిరిని రూఢివార్త నచ్చినదని బొంబాయి క్రాంతిజ్వల ప్రతిక తెలిపినది.

రాజకీయవార్త:— లక్ష్మీలో నుకలచంద్రలాహిరి అను నోక కంక్షియోయవతుడు (ఇతడు బి. ఏ. 27 ఏండ్లవాడు) ను మరయొకడును కలసి కాశీ కుట్రకేసులోని ముద్దాయిలలో నోకడగు వివాయకరావు కపాలి (ఇతడు పారిపోయెను) అను వానిని చంపుటకు కుట్రపన్నిన కేసులో జడ్జి ఆనెడల తో నేరీధింపక ముద్దాయికి మరణదండన విధించెను.

కంక్షియోయవతుల బండిపోటు:— కలకత్తాలో బండిపోటు చేయుటకు యత్నించి రని నుగ్గరచంద్ర ముఖందాసు మీదను మరయిద్దరిమీదను లేబడినకేసు విచారణ దక్కాలో ప్రారంభమైనది. వారిని కట్టుకొనునపుడు నుగ్గరు పోలీసు నుపర్చింతును ఒకకనిస్టేబులు కూర్చిలో పొడిచెనని తెలుప బడినది. 27 గురు పాత్ర్య విధిచిరి.

మైసూరులో సేనాపేర్లు:— 1917 నెవ్రెంబరు నెలలో ప్రజలకు సేనా పేర్లు ప్రారంభమైనవి. 1918 ఆగష్టు 5 వ తేదీ వరకు 2808 చుంది చేరి. మహమ్మదీయులు 60%, కంచులు 248, మహారాష్ట్రీలు 226, కర్నాటకీలు 206, క్రిష్ణపులు 145, లింగాయతులు 72, రాజపుత్రులు 61, బ్రాహ్మణులు 88, తెలుగులు 2, ఇతరహిందువులు 707 గురు.

గుంటూరుజిల్లా పల్నాడు తాలూకా కారెంపూడి గ్రామవాస్తవ్యులకు సాగినరెవెన్యూముగారు 2-వ తేదీన వ్యవస్థాపక ట్రాక్ విలేజుకు గ్రామమున్నాడు. వీరు సుప్రతిష్ఠావాహులు. వ్యాపకములు భృతాస్త్రుజ్ఞులు, సహకారమున పరులు. వీరు 1855 సంవత్సరమున జననమొందరి. ఇప్పటికి వీరినయస్సు 62 సంవత్సరములు. వీరు తమగ్రామమున కనలి దూరమున 10 యెకరముల వనమును భావిని ఇవోదయోగముగా సమ్రాము స్థాపించిరి. వీరి నీజిల్లాలో వెలుగనివారరుడు.

కృష్ణాజిల్లా భీమవరం గ్రామమున ఆంధ్రభాషియ సేవ కమండలి అనుపేర నొక సంఘము స్థాపించబడినది. ఈ కమండలిని సభ్యులు చరిత్యాశ్రమమున నీతివాదులమునైన వాటకములు ప్రదర్శించియు, దీపావళి సంవత్సరాది మొదలైన పర్వదినములందు భిక్షాటనముచేసియు సామ్యురార్థించి ఆంధ్ర భాషలోని జేకాభివృద్ధికి పనిచేయుటాతీయక కాలావధివ్యానిధి, గ్రంథాలయోద్యమము మొదలగు వివిధ సంస్థాపనలకు తగు సహాయములను చేయుట ఈ కమండలి ఆభిప్రాయము. జేకాభిమాను లందఱును ఈ కమండలికి తోడ్పడు తగుప్రోత్సాహము చేయుటకు కార్యదర్శి చేదుచున్నాడు.

ఆదికర్మము:— కర్పణ జి. వి. థాంగను (బి.ఎం.ఎస్) అను దాక్టరు డెయిలీ ఎడిటర్స్ కుకర్మ (నర్సింగపిట్టరు) అను నుపచారికను పెండి ఆడిదనని వాగ్దామచేసి మాట తప్పినందులకు నష్టపరిహారము క్రింద రు 20,000 ల నిప్పించవలెనని ఆమె కేసుచేసినది. 1917 ఏప్రిల్లో బ్రాసాలో వాద్దరి కిని ఏర్పాటు జరిగినది. అప్పుడు వాద్దరు నొక వైద్యకాలంలో పనిచేయు చుండిరి. పెండిచేసికొనుటకు వారు ఇండియాకు వచ్చిరిగాని 1-4-1918 ని వారికి మైత్రిచెడినది. ఆమరునాడు మరల మైత్రికలిగినది గాని మర 4 రోజులకు మరల చెడినది. డెయిలీకర్మము దాక్టరు రు 6000 ను ఖర్చులను ఇచ్చుకొనవలెనని న్యాయాధిపతి తీర్పు చెప్పెను.

బర్మాలలోని మైఖెలందలి కార్మికర్మ కే. కింగరాచార్యులనా రిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:— బర్మాలలోని, మైఖెలందలివారు కొద్దిదినములలో ఆనలిలు బి.ఎస్. కర్మగారి యామహ్యముక్రిందజుగభావు పదమూడవ వార్షికోత్సవసంక్రమము నందు, దత్తచండలములందలి విద్యార్థులకు వార్షికదీపరీక్షలు ఆంగ్లేయార్థభావలయ జరుప నిశ్చయించినారు. పరీక్షలు ఆగష్టు 28-వ తేదీ కు న్వారము నాటి నాయంకాలమున, 24-వ తేదీ నాడుదయమున జరుగగలవు. విషయము ముందు తెలుపబడును పరీక్షకు రాధలయ విద్యార్థులు తమ విద్యాలయముల ప్రధానోపాధ్యాయుల ద్వారా, కార్మికర్మ కే. కింగరాచార్యులు గారికి, 22-వ తేదీలోగా దరఖాస్తులు బంతుకొనవలయును

మహమ్మదీయ విద్యార్థులు:— చెన్నైలో పశువికేతన కళాశాలలో మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు 5 విద్యార్థి చేరినమున ప్రత్యేకింపబడును. ప్రస్తుతము 40 వేసములు అన్నవి. స్కూలుస్టేషను కరీక్షలో ఇంగ్లీషులో 1:0 కి 80 లెక్కలలోని దేశభాషలలోను 100 కి 25 మార్కులు వచ్చినవారి అప్స లని దోతనమువారు ప్రకటించిరి.

కంక్షియోయ మితవాదులు మరయొక ప్రకటనము చేయుట:— నురేంద్రనాథ టె:రీ, పృథ్వీకచంద్రరాయి, ఆనందచంద్రరాయి, వైకుంఠనాథసేన, అంబికాచరణ ముఖందాసు, సర్ వివేకమిత్ర, సర్ నీలకర్మ సర్గూడు, ప్రవాసచంద్రమిత్రగార్లు మున్నగువారు 20 మంది మితవాదిప్రముఖు లిల్లు మిలెల ప్రకటించిరి. వారు ప్రత్యేక కార్మికసభకు కార్యకండుటకు కారణముల నిల్లు వివరించిరి. మితవాదులు 1917 ఆగష్టు ప్రకటనము వినునది విధానమున లోపములను గ్రహించి కర్మల సద్భావమును విశ్వసించిరి. జాతీయవాదులు కార్మికులను-లీల విధానమునే గోరుచు కర్మలయందు సుప్రభావమును సరికావలయును కనబరచిరి గాని రెండు కక్షలవారికి చాల భేదముకలదు. బి.నెంటు విజయరావువారూ గార్ల ఉపన్యాసము లింగుకు నిదర్శనముగా నున్నవని మితవాది నాయకు యుపన్యాసములలోని భాగములను వివరించిరి. జాతీయవాదుల వాదనల కన్నీటిని విమర్శించితి మితవాదుల వాదమును సమర్థించిరి. మితవాదులసంఖ్య చాల స్వల్పముగా నున్నదిగాని విషయ నిర్ధారకసభలో వారికి ప్రత్యేక మండదనియు మహా సభలో వారిపరణలు పాటింపబడ వనియు వారి నగోవపరచెద రనియు వ్రాసిరి.

బర్మాకు విదేసీయులు:— ఇండియానుండి బర్మాకు విదేసీయకలెను. వైకివిషయములను గూడ నేఱుగజవలెను కన్నయకు కార్యవిద్యవాకసభను ఏర్పరచలెను. క్రొత్త కానసభలో 57 మంది నియోజితసభ్యు లుండవలెను. వారిలో 34 మందిని మ్యూనిసిపాలిటీలు చున్న సంఘములు నియోజింపవలెను. గ్రామసంఘములు మండలసంఘములు మున్నగు సన్ని సంఘముల నేర్పరచవలెను. ఆవాచక్యముల నిలువలో కొద్దిభాగమును మాత్రమే ఇండియా కార్యకయవారి కియ్యదగును. బర్మాలో ఉద్యోగములు బర్మావాసకే యుక్తకలెంచి బర్మాసంఘమువారు దోతనమువారికి తెలిపిరి.

కలకత్తా మితవాదుల సభ:— ఈనెల 16 వ తేదీన ఇండియాను ఆసోసి ఏమను మందిరమున ముందుగా నాలోచించుటకు హిందూదేశమునందలి మితవాదు లందరును సమావేశమగుటకు నిశ్చయింపబడినది సంస్కరణములను గూర్చియు మితవాదులు ప్రత్యేకసభకు వెళ్లకుండుటను గూర్చియు ఆలోచించెదరు. ఆఖిల భారత మితవాది మహాసభకు ప్రత్యేకముగా జరుపుటనుగూర్చిగూడ వారాలోచించెదరు. గొ. మహమ్మదాబాదు రాజా, గొ. వి. ఎస్. శ్రీనివాస కాశ్రి, గొ. తేజ బహదరు సుప్రూ, గొ. చింతామణి, గొ. మోచిల్ల రామచంద్రరావు, గొ. మదనమోహన మాలవ్యా, సమరతు, సచ్చిదానంద సింహ, మహమ్మదగూంధి, ఎస్. ఏ. ద్రవిడు, జోషిఫణల మున్నేను, గార్లకును మరొకందరికి నాహ్యములు పంపబడినవి. ఆహ్యముల సంగీకరించుట వారిలో పెక్కుమంది నురేంద్రనాథ టె:రీ గారికి తంతివార్తల నంపిరి.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126
(రిజిస్టరు) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు)
కాలడినది. కాలడినది.
ఇప్పటికాలపురుచి కనుపనునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు సువాసనగలది.
అల్పాహలగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే నిర్ధనా చేయబడిన కేవల పుష్పసాగము.
నీ తువాలవై కొన్ని బిందువులు చిహ్నకరించినవో, మనోగ్యమగు- సువాసన నిన్నులవరించును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
చిన్నవైజా (ఆర గ్రాం) సీసా 1-కి రు 0.8-0
మధ్యరకము వైజా 1-గ్రాం " " 0.12-0
వేరొకవైజా 2 " " " 1.4-0
వెద్దవైజా 4 " లెక 1/2 హెన్సు " " 2.0-0
వి. వి. ఖర్చులు రు 0.4-0 ప్రత్యేకము
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధులగు ప్రతిమపులలో దొరకును. దీనికీ ఆనేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసానైనను, కార్మవైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో దిల్ బహారుయొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగునవారికి వ్రాసినవో అణాకిమృత్తుల సువాసనకార్మ ఉచితముగ పంపుచును.
సోలయేజంతు: అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కమికల్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మాచునీన వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంతు: మెహతా పురుషోత్తముశ్రీ, చానాబాదుకోడ్డు, మద్రాసు.

శ్రీలక్ష్మి వరప్రసాదాని.

డాక్టరు జె. కె. రావుగారి - భౌతికసార.

బుతుకూల, బుతుబద్దమ, కాలము తప్పి బుతురత్తి ప్రాకమ, అపస్మాకము (మూర్చు) తప్పక నివారణ యగును వెల 80 మోతాదులు రు. 2-4-0 మాత్రము.

(1209) ధన్వంతరి ఆశ్రమము, 45, విగ్ ప్రియో, ట్రిప్లికేను, మద్రాసు.

మదరాసు అందునదరక్షమరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్ 1287

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

1918 సం॥ ఆగస్టు 19 వ తేదీ సోమవారము నుండి ప్రతిసాయంత్రము పొన్నేరినుండి పోవు లో కలు రైలుబండ్లు గుమ్మడిపూడికి కూడ పోవును. రాయపురమునుండి బయలుదేరు బండి గుమ్మడి పూడి సేషను 19-10 గంటలకు చేరును. తిరుగ గుమ్మడిపూడి నుండి బండి 19-30 గంటలకు బయలుదేరి రాయపురమునకు 21-10 గంటలకు చేరును.

ప్రకటన. (1278)

చిత్తూరుజిల్లా తిరుపతి సమీపమున తిరుమల వై వేంచేయుండు శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారికి చెల్లించగల ప్రార్థనల బాబతు హుండ్ల-కానుక-కర్పూరహస్త-అర్చన-భోగం వగయిరాలకు గాను మని ఆర్దులమూలకముగా ప్రైకం వంకగోరువారు శ్రీ తిరుమలతిరుపతి వగైరా

దేవస్థానములవిచారణకర్తలవారు

తిరుపతి చిత్తూరుజిల్లా.

అని ప్రైవిలాసం వ్రాసివంపినంతట ప్రైకం క్రమంగాచేరి వంపువారి ఇష్టానుసారం ఆ మొత్తములు ఖర్చుపెట్టబడు నని యిందువల్ల ఎల్లరకు తెలియచేయడ మయినది.

తిరుమల తిరుపతి } క్రిమహంతు ప్రయాగ
వగయిరా కేకస్థా } దానుజీ.
నముల ఆఫీసు. }
తిరుపతి } విచారణకర్తలవారు.
6-8-1918 }

మలయ చందనము

(1261) పెగోగమునకు కుళారము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికి తెలియదు. సత్యము లేదు. పినికాళి మున్నగు కవినచిత్రాల పనిలేదు. చచ్చి మైన మా మలయచందనము ఎలుకలకు తెలుపు, పచ్చ అను మూడు నిధములు పెగోగమున మూడు పూటలలో మాన్యును. దట్టి 1-2-0-0

గంధర్వసార్వసి, రాజమండ్రి.

సర్వవృద్ధి క విషనంజీవిని.

(8జిల్లరు టేడు మార్కు.)

586

దుఃఖముతో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు. గుణములేదని రుజువునోయవారలకు రూ. 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునం దుండవలసిన మోక్షోపద్రవము. అండ్ల-మునా-వాని, గోరేయిపై య్యలచే పొడగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములు ఉంచినను మందు గుణములు మారుదు. వేలసకు మాత్రమే కాక ఎలుక, కుక్క, పాము, జిడ్డి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. వలపాకెట్టి 1-కే 0-కే-0-0 పొట్టేటి 0-8-0-0. 1 డజన్ పాకెట్ల వెల రూ 5-0-0. పొట్టేటి వేలం.

కుళసారి 2 ప్యాకెట్లు రెప్పించుకొనువారికి పొట్టేటి ఇవ్వం. అర్థకులకు 100 కే 25 రూపాయలు కలిపి నియ్యబడును.

చిరునామా:— ధన లక్ష్మి కంపెనీ, 1-5 కంకరేశ్వర్ ప్రెస్, విగ్, పోతూరుపేట పోస్టు, మద్రాసు

దున్నా

ఫిన్లండులో (మోనార్గి-)

ఏక రాజపరిపాలనము

లండను, ఆగస్టు 14:—ఫిన్లండులో ఏకరాజపరిపాలనము చేర్చుచుంట్ల రాజ్యాంగసభలో హెచ్చుమంది అంగీకరించిరి. రాజును నియోజించుట చేర్పాటులు జరుగుచున్నవి స్థాపనమునండి ప్రైవ్యుకౌన్సిలు తంలివార్త వచ్చినది.

సై బేరియాలో వగానుసేన.

లండను, ఆగస్టు 14:— పరానుసేనలు పీఠల వెంట తిరుగగా మిత్రులగు ప్రజలుత్సాహంతో స్వాగత మొసంగి రవి వాడీకస్త్రకుండి ప్రైవ్యుకౌన్సిలు తంలివార్త వచ్చినది.

జపాను రాయబారులు

లండను, ఆగస్టు 14:— జపాను సేనతో నూడ రాయబారివగు ప్రైవ్యుకౌన్సిలు పంపబడును. వెనక టోక్యోలో రాయబారిగా నుండిన బారను మాట్సుడేరాగా రా సంఘమున కధ్యక్షుడుగా నుండును. బ్రిటిషువా కవివరకే ఇట్టి ఏర్పాటు లను చేసిరి. పెకింగులో బ్రిటిషురాయబారిగా నుండిన అల ప్రకాశు వాడీకస్త్రకు కేగి రవి టాకెయోనుండి 10 వ తేదీన ప్రైవ్యుకౌన్సిలు తంలివార్త వచ్చెను.

జర్మనుసేన పెట్రోగ్రాదువై కేగుట

పారిసు, ఆగస్టు 14:— జర్మనుసేన పెట్రోగ్రాదువై కేగుచున్నదని హెల్సింగ్ ఫర్స్టునుండి వార్తవచ్చినది.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

ఈ తీర్మానములు చర్చించబడుట కంగీకరింపబడినది.

కా॥ కపర్తి గారు:—అధినివేశముల జనరలు ఏజెంటుల వలె ఇండియాకు నూడ లండను ఎగరమున నోక జనరలు ఏజెంటును నియమించుట, కెప్టెన్ ప్రైవికకళాకాలలో భారతీ యలకు ప్రవేశ మేర్పరుచుట, భారతీయ బాల భటసేన శేర్పరుచుట.

గా॥ పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు:— నిర్బంధకాలము ముగియు పనివాండ్ర నధినివేశములలో త్వరలో నిర్బంధమునుండి విముక్తులను చేయుటకు ఆగస్టు నెల 4-వ తేదీన కొన్ని చట్టములు జపపాదించబడును.

గా॥ పటేలుగారు:—హిందూవులలో సంకరాతి వివాహముల నంగీకరించుట.

మానీపోయిన నోట్లు:— రు 1-0-0 కు 2-8-0 ల నోట్లు మానీపోయినను వినిగిపోయినను వానిని గవర్నమెంటు ప్రైవీ ఆఫీసులలో నిచ్చిన కొత్తనోట్లు నిచ్చెదరని అధికారులు ప్రకటించిరి.

వ్యారాసాహేబుగారి గానము:—వీరు సిన్న సాయంకాలము గోల్డేకాలలో వ్యవసాయముగ గానమును గావించి, శ్రోతల హస్తదాధినిలలాడించిరి. వీరికంతమాధుర్య వన్ని తిను వనుటకు సందియములేదు.

South India

Bangalore University Convocation.

BANGALORE, August 16.

The first convocation of the University of Mysore conferring degrees will be held on Saturday the 19th of October, when His Highness the Maharaja Chanceller, will preside.

Malnad Improvement Committee Resolutions.

For some time past the Government of Mysore has been interested in the question of populating the vast Malnad area in the state. Many settlers from outside the province have been attracted to the place by offering them various facilities. A recent Government order on the subject came for consideration at the last meeting of Malnad Improvement committee at Shimoga when the following resolutions were passed:—As regards the attraction of settlers to the Malnad the present practice in the three districts has been to encourage people from the both outside and within the State. In para 8 however of the revised Government order now under discussion the Government have observed that there are facilities in the Malnad for planting a large peasant population from the maiden parts of the State. With a view to avoid all misapprehension in the matter the committee is of opinion that the Government may be requested to lay down a definite ruling whether people from the adjoining west coast districts and generally from outside the state do not now come within the purview of the Government order of the 8th May 1916, granting certain concessions to persons intending to settle permanently in Malnad and whether these concessions should be confined only to the people coming from the maiden parts of the state. It was fur-

ther resolved that considering that the scheme for the attraction of settlers has been in operation for the last two years and that a number of families have already been settled and considering also that this work requires to be kept up whereas no provision has been made for the same in the sanctioned budgets of any of the three districts the Government may be requested to place immediately at the disposal of the committee a special allotment of Rs. 30,000 for the continuance of this item of work in the committee's programme.

Labour Movement in S. I.

Monster Meeting of Tiyyas.

TELICHERRY, August 15.

The Tiyyas, who form the principal industrial and labouring community of this coast, have lately awakened to the necessity of organising themselves in guilds for the promotion of their material as well as moral and social interests. At Cannanore, they have arranged for a monster meeting on their temple premises, concert measures for establishing a labour union and affiliating it with the British Labour Union.

Recruitment in Mysore.

BANGALORE, August 15.

Since the commencement of recruitment for Mysore troops in September last, 2303 recruits have joined till the 5th August of this year. The figures relating to communities show: Mussalman 603, Panchamas 243, Maharattas 223, Vokkaligas 206, Christians 145, Lingayats 72, Rajputs 61, Brahmans 38, Gents 2 and other Hindus 707.

Marwari Child Murderers' Appeal.

It is stated that Naga and Yesoda Bai are appealing against the sentence of the Sessions Judge.

Brief Telegrams.

The Monsoon has at length penetrated to Lucknow where heavy rain has fallen. Great relief is felt at the unexpected change in the outlook.

The Sessions Judge of Pabna sentenced two Bengalees to seven years transportation for firing at the police while the latter were searching the house of the accused.

A Press Communique sets out that clean one and two and half rupee notes in exchange for soiled or torn notes will be issued free from Government treasuries and Post Offices.

Latest Telegrams.

LONDON, August 15.

An eloquent testimony to the real feeling in Germany is afforded by increasing number of laboured articles condemning pessimism especially in Rhine provinces. The papers complain that the people are openly declaring that Germany is losing the war.

LONDON, August 15.

WASHINGTON. - Replying to His Majesty's message on the occasion of latter's visit to American warships with grand fleet, President Wilson says he is convinced that close co-operation of fleets is greatly to the advantage of the cause of nations associated against Germany.

The American provost Marshal has ordered the registration of all youths reaching the age of twentyone since June 5th. This is expected to add 150,000 to September draft.

LONDON, August 15

AMSTERDAM. - A deputation representing two-hundred thousand Austrian State employees demands war bonds of fifty per cent. Heavy rains are damaging crops.

LONDON, August 15.

The British recognition of Czech-Slovak nation is likely to have far reaching consequences. Although naturally nothing is settled regarding the boundaries of the New State it means an additional obstacle to German extension eastwards.

LONDON, August 15.

A telegram to the "Times" from Stockholm says:—Petrograd Soviet has been transferred to Kronstadt. Bands of starving armed peasants are marching on Petrograd to avenge plundering by orders of Red Guards

(Associated Press)

BOMBAY, August 16.

Mr. A. Dandy of Dehra Dun who took active interest in Congress politics as far back as twenty years ago writes to the "Times of India" with regard to the forthcoming special moderate Congress saying that the Conference should be entirely in the hands of a small committee of the leaders of the moderate party. Only those who are invited should be allowed admission to the conference, but the leading moderates of the whole of India should be invited. Men like Messrs. Jinnah, Tilak, Pal, M. L. Ghose, Vijayaraghavachariar, Masarullah, E. Chuckerbatty, C. R. Das and a few other extremist leaders should be specially invited and a respectful hearing should be given to them.

CALCUTTA, August 16.

River Surveyors of the Calcutta Port Commissioners struck work in a body on the question of increase of maximum pay. Their maximum pay which was formerly rupees seven hundred was recently increased to rupees eight hundred. They now demand rupees thousand. It is understood the Port Commissioners intend trying trained men from Sibpur Engineering College as substitutes.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Western Front

GETTING ON SOMME FRONT.

Ribecourt Captured.

LONDON, August 15.—12-5 A. M.
night's French communique said:—During the continued to make progress between the Matz and Oise rivers captured Ribecourt. East of Belval factory, having learned that an enemy counter-attack was being prepared, succeeded in taking prisoners, officers and number of men. In the regions of and Lassigny very lively artillery fighting used.

Success of Continuous Bombing.

LONDON, August 14.—11-35 P. M.
a communique with regard to aviation F. M. Sir Douglas Haig says:—Our continuous day and night bombing of the Somme bridges, rail lines and junctions at the beginning of the offensive has held up the enemy's reinforcements and also forced him to employ formations of aircraft in the effort to protect his vital communications. But our concentration of machines effectively dealt with all opposition. We dropped fifty-one tons in the daytime and thirty seven tons at night on the above objectives. British and American Airmen raided an aerodrome at low height, destroyed six machines and set fire to hangars. We shot down twenty-one enemy machines and drove ten out of control. Six British machines are missing.

British Gain Ground.

Enemy Evacuates Positions.

LONDON, August 14.—10-10 P. M.
In to-night's communique F. M. Sir Douglas Haig says:—In local fighting in the neighbourhood of Perriers we made progress taking prisoners. Following his cent withdrawal in the Hebuterne sector the enemy has evacuated his forward positions at Beaumont-ameil, Putieux, Serre and Bucquoy. Our patrols are advancing in contact with the enemy and have gained ground in these villages taking prisoners.

British Air Raids in July.

A Record in Number and in Bombs Dropped.

LONDON, August 13.
The Press Bureau announces that during July an independent Air Force carried out a hundred raids of which ninety-six were into Germany and dropped eighty-one tons of bombs on important military objectives, in spite of periods of bad weather. This constitutes a record both for the number of raids and the weight of bombs dropped.

Raids and Bombardments.

LONDON, August 14.—4-15 P. M.
A French communique says:—Between the Avre and there was active mutual artillery fire, notably in the Roye-sur-Matz and Conchy les Pots sectors. On the Vesle front the enemy made raids without result. A French raid in the region of Mesnil-les-Burlus yielded prisoners.

The Situation Discussed.

LONDON, August 14.—8-10 P. M.
Reuter's correspondent at French headquarters wiring at two o'clock this afternoon says:—In the Thiescourt Massif two key points for the French are Saint Claude and Ecouvillon farms the capture of which General Humbert deems essential while the Germans are determined to retain them in order to menace General Humbert's right. Consequently there has been fierce fighting on the whole line. Our progress is very difficult north of Gury where the enemy is installed in our 1914 trenches and we have not gained ground. If the Germans fall back among the hill of the Massif they will probably retire first to the old trench line and then to the former front at Piemont. With the capture of Saint Claude and Ecouvillon farms the danger of a counter-attack from the Thiescourt Massif will be removed. Whether after a pause for rest another battle begins for the possession of Little Switzerland depends on the plans of the High Command. At any rate there will be a new operation with stronger material and means on both sides.

A Quiet Stage.

Enemy Anxious to Retain Roye.

LONDON, August 13.—10-10 P. M.
Reuter's correspondent at British Headquarters telegraphing this afternoon says:—The Allied drive from Montdidier to north of the Somme has reached a comparatively quiet stage. The enemy is still hurrying up reinforcements and employing gas to the utmost capacity. His main concentration of reserves is around Roye, which he is manifestly anxious to retain at least for the present. The Australians have been fighting in the region of Proyart and St. Germans Wood and have met with strong machinegun resistance in Madame Wood. The Canadians have also improved their positions on the right of their front.

Enemy's Plan to Save Man-Power.

The whole purport of the captured Ludendorff's order is the necessity of economising man-power. It says "Owing to our reduced strength in the line it will frequently be impossible to make the front line continuous line of trenches, but it will almost always be found possible to create centres of resistance concealed from No Man's Land."

Enemy Aircraft Resources Low.

The German Air Headquarters Order confessing the Allied air supremacy reads:—"All regiments have repeatedly complained that low-flying enemy aeroplanes are not interfered with by our fighter machines. It is pointed out that the Headquarters aircraft resources are so low, and the machines available are so busily engaged in reconnaissance work, that they cannot be expected to engage enemy low-flying machines. Infantry must arrange their own defence against aircraft. The brigade has decided that further complaints from units, which have been harassed by low-flying machines, will not be forwarded."

KING'S VISIT TO FRANCE

Further Details

LONDON, August 14.
Reuter's correspondent says:—The King arrived in France on the 5th and immediately inspected the methods of landing heavy material like tanks, big guns, and locomotives. He inspected the base depots and motored to a casualty clearing station, chatting with the wounded fresh from fighting. Then followed a strenuous tour of the front, the King covering on an average one hundred miles daily in wet daily wet dreary weather. Everywhere he was cheered by troops and civilians. Once a road was shelled as His Majesty passed. Visits to instruction camps, forestry schools, and aerodromes were items in the long programme. The King lunched with M. Poincare and F. M. Sir Douglas Haig on the 7th. The most interesting day was the 10th, when there was a demonstration of tanks of every type. In addition to American troops, labour battalions, a Portuguese division and an Australian aerodrome were amongst the unit inspected. The King attended a special inter-denominational service on the 11th within the sound of the guns, after which he reviewed troops witnessing a march-past in which twenty British corps and divisions, and an American division were represented. The King returned to England on the 13th.

Premier's Congratulatory Message.

LONDON, August 14.
The Press Bureau states that the Prime Minister has sent the following telegram to F. M. Sir Douglas Haig: The Imperial War Cabinet sends the warmest congratulations on the great triumph achieved by the Allied arms in the third battle of the Somme and the Empire's hearts felt thanks to you and your most gallant troops.

Ham and Noyon Bombed.

LONDON, August 15.
During the night of August 13th our bombers dropped thirty two tons of bombs on various objectives including fifteen on Ham and Noyon where big fires were observed.

Operations of Past week.

King's Letter to Marshal Haig.

LONDON, August 14.
Press Bureau states that His Majesty the King has sent the following letter to F. M. Haig:—"I most warmly congratulate you and your troops on happy results of operations of the past week. Returned home with feeling of profound admiration for our armies and I am convinced that in union with our Allies, we shall, with God's help, secure a victorious peace worthy of noble sacrifices made. A peace which must be a surety to coming generations against suffering such as present world has endured."

Italian Front

Italians Gain Ground.

Hundred Prisoners Taken.

LONDON, August 14.
An Italian communique says:—Under effective concentrations of artillery fire in the Tonale region we carried out thrusts and occupied Mount Montello, Punta Di San Matteo, and the spur southeast of Cima Zgonon taking over one hundred prisoners. Our batteries set fire to supply depots on the left bank of the Piave.

Great Britain

British Destroyer Sunk.

LONDON, August 13.
The Admiralty announces that a British Destroyer was seriously damaged in a collision and is torpedoed and sunk in the Mediterranean on August 6th. Two officers and five men perished in the collision.

Finland

Monarchy for Finland.

Diet Favours Monarchy.

LONDON, August 14.
A telegram to the 'Times' from Stockholm says:—The majority of the Finnish Diet favours a monarchy for Finland. The necessary formalities are now being taken for the election of a King.

Russia

The Allies in Siberia.

French Troops Welcomed.

LONDON, August 14.
A telegram to the 'Times' from Vladivostok dated 9th says:—French troops marched through the streets and were greeted by friendly crowds.

Diplomatic Mission to

Accompany Troops.

LONDON, August 14.
A telegram to the 'Times' from Tokio dated 10th says:—A Diplomatic Mission will be attached to the Japanese Expedition in Siberia headed by Baron Matsumura, ex-Consul at Tientsin. British authorities have already taken similar measures and Mr. Alston, Counsellor to the Legation at Peking, is already in Vladivostok.

Internal Condition of Russia.

German Troops Marching on Capital.

LONDON, August 14.
PARIS. A message from Helzingsfors states that German troops are marching on Petrograd.

Japan

Profiteering in Japan.

LONDON, August 14.
There has been a succession of demonstrations by women in various parts of Japan against the rice profiteers.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Simla

Imperial Legislative Council.

Resolutions at the Next Session.

SIMLA, August 15.
The following resolutions have been admitted for discussion at the forth coming session of the Imperial Legislative Council at Simla:—

(1) Proposed by Mr. Khaparde advocating (a) the appointment in London of an Agent General to discharge for India the duties performed by Agents General for Colonies, (b) the throwing open of Quetta Military College to Indian boys, (c) initiation of an Indian Boy Scout movement.

(2) Proposed by Pundit Madan Mohan Malaviya, advocating action for the early release of those Indian labourers in colonies whose indentures have not yet expired.

The programme for the opening meeting on the 4th proximo includes the introduction of Government Bills (1) to enable bills which impose or vary taxation to take effect from the date of first publication, (2) to make silver in transit from America part of Indian paper currency reserve, (3) to provide for gold coinage (4) to control business in certain metals and ores, (5) to amend the Provincial Insolvency Act, (6) to control alteration of articles of association which restricts foreign interests in certain companies, (7) to confirm existing notifications etc. under the Easym Trading Ordinance.

Mr. Patel will also move the introduction of a bill to validate intercaste marriages amongst the Hindus.

Calcutta

Bengal Moderate's Explanation.

Another Manifesto Issued.

CALCUTTA, August 15.
A manifesto signed by 20 leading moderate leaders of Bengal, including Messrs Surendranath Bannerjee, Prithwis Chandra Roy, Ananda Chandra Roy, Baikuntanath Son, Ambica Charan Mozumdar, Sir Benode Mitter, Sir Nitraton Sircar and Mr. Provas Chandra Mitter, has just been published explaining at length the reason for the abstention of the moderate party of Bengal from the Special Congress to be held in Bombay a fortnight hence. They maintain there is fundamental difference between the two schools of political thought, one recognising the limitations of scheme based on the declaration of August 1917 and sincerity of its authors, while the other stand on the old Congress scheme and on absolute distrust. The manifesto deals with the resolutions of Madras and Bengal Special Conferences and quotes passages from the speeches of Mrs. Besant and Mr. Vijayaragavachariar and indicates how vitally do they differ in fundamentals from each other. The manifesto traverses the whole ground of criticism offered to the scheme by the extremist school and maintains the reasonableness of the moderate position. The signatories hold that being for the time being in minority they will have practically no place in the subjects committee of the Congress and no opportunity of moving successfully amendments in the Congress itself. They also fear that the exponents of minority view may also be roughly handled.

Bengali Youths Prepare a Lascivity.

CALCUTTA, August 15.
The Dacca Special Tribunal commenced the hearing of a case in which Sudhir Chunder Mazumdar and two other Bengali youths stood charged with making preparations to commit lascivity. It was alleged in the course of the arrest Sudhir inflicted wounds on Mr. Wardle, Superintendent of Police and a constable, with a kukri. Twenty-seven witnesses have been examined. The case is proceeding.

A Breach of Promise Case.

At the High Court this afternoon Mr. Justice Walmley disposed of a suit brought by Miss Daisy Edith Smith a Nursing Sister against Captain G. Y. Thompson, I. M. S for Rs. 20,000 as damages for breach of promise of marriage. In April 1917 the Plaintiff and the Defendant became engaged in Basra where they were working in the same hospital. They then came out to India for the marriage, but the engagement was put an end to on the 1st April. On the following day it was renewed, but after four days there was another breach. His Lordship partly decreed the suit and directed the defendant to pay the plaintiff Rs. 6,000 as damages, with costs.

Calcutta Moderates Conference.

An important Preliminary Conference of some leading moderates of various provinces has been arranged to be held in Calcutta to-morrow at the Indian Association. The Conference will consider the political situation created by the publication of the Reform proposals, and the question of abstention from the Special Congress to be held at Bombay. The Conference will also discuss details with regard to the holding of an All India Moderate Conference. The Hon'ble the Raja of Mahmudabad, the Hon'ble Mr. V. S. Srinivasa Sastri, the Hon'ble Tej Bahadur Sapru, the Hon'ble Mr. Chintamani, Mr. Samarth, the Hon'ble Mr. Ramachandra Rao, Mr. Sachidananda Sinha, Mr. M. K. Ghazal, Mr. N. A. Dravid, Mr. Joshi, Mr. Fazul Hussain and the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya are among those who have been invited to attend the Conference. Most of these gentlemen have wired to Mr. Surendra Nath Bannerjee to say that they will attend the Conference.

Sale of War Bonds.

CALCUTTA, August 16.

The sales of war bonds at Banks and Government Offices up to the 15th August 1918 amount to Rs. 27,66,92,900 and are distributed as follows:—

	Ra.
Bengal	11,00,87,100
Bombay	8,01,27,700
United Provinces	1,92,43,700
Madras	1,70,55,400
Punjab	1,68,00,100
Burma	1,04,22,100
Central Provinces	31,12,900
Bihar and Orissa	30,74,900
Assam	4,26,300
Minor Administrations	83,42,700
H. E. H. The Nizam of Hyderabad	50,00,000
Baroda State	30,00,000

Bombay

Madras Moderates' Attitude.

BOMBAY, August 15.

The "Bombay Chronicle" says:—A telegram is received here from an authoritative source in Madras to the effect that moderate leaders of Madras have refused to attend the proposed Moderates' Conference and they have also sent a telegram of protest to the promoters of this conference. They have also intimated that they propose to join the Special Congress in Bombay.

Sir P. Metha's Bust.

Unveiled By Jijibhoy.

BOMBAY, August 15.

Sir Jamsetji Jijibhoy (Bart), in unveiling the marble bust of the late Sir Ferozeshaw Mehta at the Ripon Club, Bombay paid an eloquent testimony to the services of the late patriot and said:—"Never did India need the services of her masterful leader more urgently than at the present moment and never did she realise more keenly than she is doing in these somewhat disjointed times the greatness of the man she has lost at the most critical period of her history."

Disorderly Behaviour at a Meeting.

Mrs. Sarojini Naidu's Lecture Abandoned.

KARACHI, August 15.

Mrs. Sarojini Naidu was to deliver a public lecture on the greatest need of India in Khaleedina Hall last night but owing to the disorderly behaviour of large crowds inside and outside the building the lecture had to be abandoned.

Burma

A Anarchy In India.

Sir R. Craddock's Speech.

RANGOON, August 14.

In his Durbar Speech, Sir Reginald Craddock spoke as follows on the subject of anarchy in India:—Before I bring this speech to an end I have some friendly words of warning which I wish the Burmans and more especially the young and enthusiastic among you to take to heart and consider well. In Burma the relations of the Government with the people and not only with the people at large but the educated classes have hitherto been most excellent in every way. There have been rare antipathies. Europeans and Burmans have on most friendly terms. There has been no extremist party of young Burmans; there has been no unbridled and defamatory press; there has been thank God no signs of unrest among Burma students and not even the slightest sign of anarchy. Long may this happy state of things continue.

Gentlemen, I am not suggesting that there should not be full liberty of thought and liberty of speech. In Burma we cannot all expect to see alike, the ideas of some will be more advanced than those of others. There are always to be found in every community reformers in advance of their time and impatient idealists who are anxious to rush along unknown roads forgetful of the pitfalls and dangers that may be in their path. When I ask you to bar all extremism and not allow its roots to establish themselves in this province of Burma I have not in mind any restrictions on all reasonable liberty of speech. I give you this warning not because I want the Burmans to remain in swaddling clothes in the charge of British nurses. I have always been an admirer of sound reform, have always considered it the duty of the British Government and of the Civil Service in India to push on and not to retard the progress along every line of advance. I was a warm advocate of the Morley Minto reforms and when the first orders issued upon those reforms left the Central Provinces out in the cold, I was the first to represent their case for inclusion even before I had received any representation from the people of the province in that behalf. I have always favoured and encouraged the extension of schools and the improvement of colleges. I am keen on the foundation of a university. When Mr. Gokhale's Bill for compulsory education was before the country I advocated the partial adoption of that measure in some of our municipal towns on the lines which I discussed with Mr. Gokhale and which met with his approval. The action which is now being taken in some Indian provinces was recommended by me some 8 years ago during my term of office as Chief Commissioner of the Central Provinces. I put in more Indians into high appointments than any of my predecessors had done upon these lines of policy. I am not likely to change my mind at the end of my service when charged with the duty of governing this fair province of Burma. But while there have been sincere beliefs and standards of action I have at every time and every place found it necessary to condemn and if you like repress the activities of the extremist party as I have known them.

Gentlemen, my position in Nagpur brought me at the meeting place between the joiners of the extremists of the Maharatta country and the extremists of Bengal, while the north of my province was exposed to the extremists from the north of India. I have studied their press, I have studied their methods and during the last ten or twelve years

I have seen of them, their speeches and their writings as any man in India. I know what I am speaking about and I am speaking with a full sense of responsibility when I warn you against these men and their methods and against the introduction of any such methods into Burma. It was the action of these men and these methods that led to the excesses and violence which brought about the Poona murders in 1897 and the numerous outrages in Bengal in 1908 and in the following years I have seen the autobiography of one of the most notorious murderers of the Deccan. I have had recourse to me the last words on the night before his execution of one of the young Bengal student murderers. I have talked with the members of the anarchist gangs in the Andamans and I know at first hand from these sources as well as from many others that the origin and the continuance of anarchical crime in India are directly traceable to the influence of extremist newspapers and extremist speeches. In 1907 in Nagpur it was the extremist gang that broke up the reception committee of the Congress at the place. The pen was seized from the hands of the chairman and the most moderate and respected citizens of the place pushed out of the hall with ignominy and then assailed with stones and mud and maltreated by packed crowds of extremist supporters; all because they would not listen to the extravagant demands of a small extremist faction. It was those incidents which caused the meeting of the Congress which was to have taken place at Nagpur to be transferred to Surat and every one knows what took place there, how once more the extremists tried to impose their will upon those who differed from them by force and maltreatment. In the following year the extremists attempted to hold a separate Congress of their own in Nagpur which I used my authority to prohibit, a fact which I have never regretted to this day. When an extremist leader was convicted and sentenced by an Indian Judge, who described his writings to be seething with sedition, the extremists instigated rioting in Bombay for several days causing much disorder and bloodshed in Nagpur. They showed their displeasure by assaulting solitary Europeans and by smashing the windows of one of the most flourishing and genuine Swadeshi enterprises in the whole of India simply because the factory hands would not join them in the senseless rioting. Foiled in their desire to stir up disorder they revenged themselves by foully mutilating the statue of Queen Victoria. Checked in their worst excess by the power of the law they have for short periods been comparatively quiescent, but the plant of anarchy of which they had sown the seed has grown and extended and for this they will ever remain responsible. You have only to read the report of the Rowlett Commission to know where all this ends. The programme of all these extremists has always been fantastic and impracticable, but the danger about them has lain not in the programmes themselves but in the methods by which they strive to support them. They may condemn anarchy with their lips but they encourage it by the methods that they adopt. They minimize its guilt and they depreciate its punishment all the time continue to pursue their policy of influencing the young undeveloped minds of enthusiastic students and of setting class against class and creed against creed. If any one wishes to advocate Home Rule for India on the ground that the ward is growing up and that the guardian should commit to him duties and privileges which have been denied during his minority he is welcome to do so, but they go further much further than this. They falsely assert that the guardian is abusing his trust misappropriating the funds of the estate and ruining the whole property and that the assumption of the property by the ward is the only means of averting complete ruin. They support this argument with many calumnies and strive to poison whole classes of the people against the British Government and its officers.

If the moderate politicians of the country refuse to support them they resort to insult, intimidation and annoyance. They appear impervious to reason and argument and wholly irreconcilable. They have temporarily it is to be hoped captured the Congress and carried off their feet many among the large body of moderate reformers. They accused the Government of not trusting them. They bring the same accusation against the Secretary of State and His Excellency the Viceroy in respect of the great report on constitutional reform which these eminent authorities have laid before the public. They ask "why these restrictions? Why those reservations? Why these safe guards? Why this machinery for saving the authority of the Government in vital things? Why this distrust and who are the people who ask this, the very people who spend their time in sowing distrust and in circulating a propaganda that the Germans might envy. My answer is that from the beginning up till now the extremist faction have themselves been the real obstacles to India reform. It is distrust of their sinister influence upon the people and not mistrust of the people themselves that renders it necessary to include in new constitutions safeguards, restrictions and reservations. Why should I mistrust the raiyat who comes to me for protection? Why should I mistrust the landlord who confides to me various troubles why should I mistrust the trader who knows that his prosperity is bound up with the stability of the Government? Why should I mistrust any loyal and moderate man who exercises his influence for good? On the other hand, why should I trust the extremists who have failed me whenever I have trusted them and who I know do not trust one another? The Government knows, every Government Officer knows, every European knows and every moderate Indian politician in India knows that though the masses of the people are ignorant and untrained and though they require a long period of cautious training, yet their hearts are in the right place and it is not they that are mistrusted but the possible influence upon their ignorance and inexperience of extremist agitators who mislead without scruple, who deter when they ought to persuade and exhort to mischief when they ought to discourage. It is not difficult, gentlemen, to persuade the raiyats that they ought not to pay their rents and to induce mill hands to strike for higher wages. It is not difficult to set tenants against their landlords and to excite the passion of the ignorant, and alas it is easy to rouse prejudice but often exceedingly difficult to remove it. People can raise storms who cannot calm them. Do you wonder then, gentlemen, that I do not trust this extremist faction that I do not want it copied in Burma. Do you wonder that when the poison gas is being waved towards our coasts I use the gas masks and respirators with which the law provides me to keep it from pervading this country. It is not often gentlemen, that I indulge in prophecy, but I will say this as the

fruits of long experience in India and of a very close acquaintance with the extremists and their methods that unless the moderate party in India will rally themselves and reduce these extremist gangs to impotence and insignificance any reforms which are granted in India will lose their best chance of success and if in due course Commissions from England should find their working unsatisfactory the blame for the failure will rest not on the people, not on the civil service, but on the shoulders of the extremists. The Indian Civil Service in Burma, and I doubt not also in India, will do its duty as it always has before in the new surroundings which the changed order of things may bring into being with the friendly co-operation of the people. It will strive its utmost to carry out its letter and in spirit the great announcement in the Parliament of August 1917 and to make the new policy a success. It can put aside and forget the controversies of the past, but it cannot join hands with the member of a party who persist in corrupting youth and poisoning the minds of the people. When this party definitely and finally abandon its gospel of hate, changes its angle of vision and sets itself to work in true co-operation with the Government for the benefit of the country and along a path of sanity, moderation and restraint then and only then, will the great goal that we all have in view.

Concealment of Enemy Property.

An Appeal to the Chief Court.

RANGOON, August 15.

Before the Chief Judge, Counsel for F. Mathol, a Dutch subject, continued his argument against the sentence of three months rigorous imprisonment passed on Mathol by the District Magistrate, Rangoon, for concealment of enemy assets. Counsel urged very strongly that the point previously decided against him by Mr. Justice Ormond should be referred to a Bench, but the Chief Judge declined to do so as it would amount to setting over Mr. Justice Ormond's decision. After a lengthy argument the Chief Judge said he would pass orders on Monday.

Coolie Strike broke out Again.

The Coolie strike at the warves has again broken out and though many men have resumed work a large number are still out. A complaint was made to the police of intimidation of those who are willing to work at the rate of Rs. 1-4-0 per day, and ten men have been arrested. So far as the B. I. S. N. Co., is concerned the rate of Rs. 1-4-0 has been accepted. Other employers however find that the coolies who are believed to be egged on by outside influences will not resume work and the trade of the port is to some extent hindered.

The War Loan Train.

The War Loan train left Rangoon to-day on the second part of its tour proceeding to Martaban in four stages. Before the train left over Rs. 11,000 worth of war bonds and certificates were sold. Moulemin is making arrangements for a big day on Monday when the war loan train staff will spend the day there crossing from Martaban.

Burma and Reform Scheme.

Merchant's Association Urges Separation.

Rangoon, August 15.

Representatives of the Burmese community in general and of the Burmese Merchant's Association and the Co-operative Societies in Burma consisting of the Hon'ble U. Petha and Maung Tin, Barrister-at-Law, have submitted a memorial to the Lieutenant-Governor on the subject of Montagu Chelmsford reforms in response to the invitation of the Government. The first demand reiterates the old cry for separation from India. In regard to military argument the memorialists venture to think military reasons against separation cannot be strong and they suggest separation of military establishment as in the case of British Colonies and Settlements in the Far East. Other requests of the memorialists deal with representations of Burma to the Privy Council and its more generous representations on the Legislative Assembly. They particularly favour of the Executive Council for Burma and Governorship. They pray for a scheme of election of 51 members to the new Legislative Council, 34 of which are to be elected by municipalities, institutions and communities. The memorialists suggest the formation of District Council from village Councils. As to finance their suggestion is that India should take a smaller proportion of the difference between expenditure and provincial revenues. They accept altogether the suggestion in the report as to the improved conditions in public services Burma being substituted for India and Burman for Indian.

Royalty on Fuel.

Auction Sales in Rangoon.

RANGOON, August 15.

The right to collect royalty on charcoal and firewood brought into Rangoon and a number of delta townships was sold to-day for Rs. 1,20,650 annually for three years, the price having gone up in consequence of expected shortage of imported fuel. The purchaser has the right to cancel the contract at any time after six months from the declaration of peace by giving three months notice in writing.

Political Murder Trial Result.

LUCKNOW, August 14.

Mr. F. D. Sherring, Sessions Judge, delivered judgment in the political murder case, in which Sushil Chandra Lahiri, a Bengal graduate, aged 27, stood charged with conspiring with another to murder Vinayakrao Kapli, an absconding accused in the Benares conspiracy. His Honour disagreed with the assessors and convicted the accused and sentenced him to death.

A Government order directs that five scholarships shall be reserved for Mahomadan candidates at Madras Veterinary College, out of forty at present available. The Government further directs that in the case of these students thirty per cent marks in English and 25 per cent in mathematics and Vernacular in School Final will be sufficient for admission.

చెన్నపురి శాసనసభ

తృతీయ దినచర్య

గార్డన్ ప్రభుత్వమును గురించి మాట్లాడిరి.

గౌ. టి. రంగాచారియ్యగారు "తద్యవయమై కొంత చర్చ జరిగింది గావున విశేషముగా నొక్కట కిష్టము లేదని చెప్పిరి.

ప్రశ్న

"సిల్వానుండి హిందూజాతీయులకి ప్లేగు, స్పాటి కము మొదలైన అంటు రోగములు దిగువతీరమున ప్రభుత్వమువారు అణచివేయవలయునని ఒక తీర్మానమును అసామ్యురు తిండి మరక్కయారుగా రుపపాదించుచు నిట్లు చెప్పిరి: సిల్వాను ప్రభుత్వమువారు ఇంతవరకును ఈ అంటు రోగములు వ్యాపకము జేందకుండ నణచివేయుట కట్టి ప్రయత్నించుచు లేదు. సిల్వాను వెల్లెను ప్రయాణికులు వెళ్ళుచున్నందుల పాలగుచున్నార గాన అట్టి యిబ్బందులను తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు కట్టిప్రయత్నించుచు లేదువలయునని చెప్పిరి.

గౌ. బి. వి. నరసింహయ్యగారు తీర్మానము నామోదించిరి.

గౌ. పి. రాజగోపాలచారియ్యగారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సిల్వాను వెల్లెనుది దక్షిణ ఇండియా ప్రజలే గావున వారిమీద నిర్బంధములు విధించుట తమ ప్రజలమీదనే విధించినట్లుగునగాన, అట్టినిర్బంధములు విధించుట కిష్టము లేదనియు, గౌరవసభ్యులు కోరినటుల వలయుచో తద్యవయమై తగువిచారణ జరిపెద ననియు చెప్పిరి.

గౌ. కె. రామయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

గౌ. అసామ్యురు తిండిమరక్కయారుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు హిందూజాతీయునుండి వెల్లెవారికి సిల్వాను ప్రభుత్వమువారు శిక్షను విధించుచున్నారనియు, వారు తిరిగి హిందూజాతీయునకు వచ్చిన యెడల ఆ ప్రభుత్వమువారిచే శిక్ష మొనవలసినవచ్చుననియు, అట్లు తమ సోదరులకు చెడు పర్యాయములు శిక్షల పాల్యేయుట తమ యుద్దేశ్యము కాదనియు చెప్పిరి. ఈ అంటు రోగములు అణచివేయనిచో నవి ప్రమాదముగా జేరవలసినట్లును వ్యాపింపగలగునను అట్లు వ్యాపింపకుండ ప్రజాగోష్ఠమును కాపాడుట తమ యుద్దేశ్యమని చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు విచారణజరిపెదనని వాదనము చేసినందున తీర్మానమును నొక్కట కిష్టము లేదనియు చెప్పిరి.

స్పూలుపై నలు పరిక్ష.

"స్పూలుపై నలు పరిక్షలో విద్యార్థులకు, మిగిలిన విషయములలో బాగుగ మార్కులు వచ్చి యింగ్లీషులో మాత్రము ఒక మార్కు తక్కువ వచ్చినను, వైక్లాసులోనికి తీసికొనుటకు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారి గౌరవయు ననియు, కడచిన 5 సంవత్సరములనుండియు ఇంగ్లీషులో బాగుగ మార్కులు సంపాదించు విద్యార్థుల విషయములలో ఈమాత్రమును తప్పక వివరచయ్య"ననియు నొక తీర్మానమును గౌ. కె. రామయ్యగారు రుపపాదించుచు నిట్లు పన్నెంచిరి: తి సంవత్సరముల క్రితము ఆనగా 1910 సంవత్సరములో పాత మెట్రిక్యులేషను పరీక్షను తీసివైచి కొత్తగా స్పూలుపై నలు పరిక్షను స్థాపించిరి. అప్పటినుండి నేటివరకు ఆపరిక్షయే జరుగుచున్నది. ఈ సంవత్సరము వివిధాధులకెక్క మాత్రగతి వత్సరముకంటె ఈ సంవత్సరము 400 మంది విద్యార్థుల ధికముగా పరీక్షకు హుక్కుండిరి. మరియు గతసంవత్సరముకంటె ఈ సంవత్సరము 500 మంది విద్యార్థులు తక్కువ గృతార్థులయిరి. దీనికి కారణము ఒక యింగ్లీషులోనే 100 కి 70 మంది కృతార్థుల చెందనట్లును వందులన నని యుగాపించుచున్నాము. అందువలన తదితర విషయములలో బాగుగ మార్కులు సంపాదించినను ఇంగ్లీషులో తక్కువ వచ్చుటవలన వైక్లాసునకు అనర్హుడగుచున్నాడు. ఇదంతయు అన్యాయముగ గనబట్టుచున్నది. దీనికి కారణము అనుభవములేని కొత్తగా బి. ఎ. హాస్య పరీక్షలో కృతార్థులైన విద్యార్థులను పరిక్షాధికారిగా నియమించుట అయియుండవచ్చును. కొంతమంది విద్యార్థులకు పాఠశాలయందును పరిక్షయందును బాగుగ మార్కులు వచ్చినను ఇంగ్లీషులో మాత్రము 1,2 మార్కులు తక్కువగా వచ్చుటవలన వైక్లాసులోని కనక్కుడగుచున్నాడు. కాబట్టి యావినయమై ప్రభుత్వమువారు బాగుగ నాలోచించి తదితర విషయములలో బాగుగ మార్కు

లు సంపాదించి యింగ్లీషులో మాత్రము 1,2 మార్కులు తక్కువ వచ్చినవారి విషయమును ప్రత్యేకముగ నాలోచించి వారిని వైక్లాసులోనికి జేర్చుకొనెదనని నమ్ముచున్నాను.

గౌ. పి. శివరావుగారు తీర్మానము నామోదించిరి.

గౌ. కె. హెచ్. ప్లేగుగారు ప్రభుత్వమువారిపక్షమున ప్రత్యుత్తర మొసగుచు విద్యార్థులకు కళాశాల పాఠములను బోధపఱచుకొనుటకు ఇంగ్లీషులో గట్టి పాండిత్య మవలసవలయును యిన్ని మార్కులు వచ్చినచో ఆపాండిత్యమున్నట్లు విశ్వవిద్యాలయమువారు ఏర్పరచుకొనిరియు, అమార్కులకు ఎంతమాత్రము తగినను ఆపాండిత్యము లేకును ఇంతయుగాక కృతార్థులచెందిన విద్యార్థులపేర్లను విశ్వవిద్యాలయమువారే ప్రకటించుచున్నందున గవర్న మెంటువారు కట్టినిబంధము లేదనియు చెప్పిరి. తీర్మానము వోటునకు వేయబడి త్రోసివేయబడెను.

"పోలీసు కుబ్జువెక్సెక్టురులనుగాని, పోలీసు దీక్షార్థ మెంటుకు సంబంధించిన పెద్దయధికారులనుగాని వారి స్వగ్రామములలో అధికారులుగ నియమింపగూడద"ని ఒక తీర్మానమును గౌ. రామయ్యగారు రుపపాదించిరి.

గౌ. శివరావు గారు నామోదించిరి.

గౌ. గిల్బర్టుగారు ప్రభుత్వమువారిపక్షమున ప్రత్యుత్తర మొసగుచు పోలీసు ఇన్స్పెక్టురులు తమ స్వగ్రామములలో పనిచేసినయెడల ఆ జేతావారులు, ఆ జేతాయొక్క మంచి చెడ్డలు ఆ జేతావారులు బాగుగ తెలిసియుండుటవలన అచ్చట ఎక్కువ యుపయోగకారిగా నుండునని చెప్పిరి. గాన రామయ్యగారు తీర్మానము నంగీకరించుటకు వీలులేదని చెప్పిరి.

గౌ. కె. రామయ్యగారు తీర్మానమును నొక్కలేదు.

"చురుగ, రామనాథపురం, తిరుపత్తేలి జిల్లాలయందలి తాలూకా జిల్లాబోర్డు లభ్యతలు, ప్రభుత్వమువారి యిచ్చ వచ్చినట్లు నియమించునై నను ఎన్నుకొనబడినను, అనధికార సభ్యులుగా మాత్ర ముండవలయునని" యొక తీర్మానమును గౌ. రామయ్యగారు రుపపాదించిరి.

గౌ. వి. కె. రామానుజాచారియ్యగారు తీర్మానము నామోదించిరి. ప్రభుత్వమువారి పక్షమున గౌ. పి. రాజగోపాలాచారియ్యగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఇట్లు పన్నెంచిరి: ఈ మూడు జిల్లాలయందలి పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు అనధికారసభ్యులుగ నైనను లేక ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన అధికార సభ్యులుగ నైనను యున్నారు. సాధారణముగా ఇతర జిల్లాలయందలి తాలూకా జిల్లాబోర్డు లభ్యతలు గూడ అనధికార సభ్యులుగనే యున్నారు. ఈ రాజధానిలో 72 మంది లోకలబోర్డు అధ్యక్షులకును 60 మంది అధ్యక్షులు అనధికారసభ్యులుగ నున్నారు. ఇరువు రధికార సభ్యులు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిరి. మిగత 10 మంది మాత్రము అధికారులుగ నున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు సాధ్యమయినంతవరకు అనధికారసభ్యులనే అధ్యక్షులుగ నియమించుటకు యత్నించుచున్నారు. అనధికారులు లేనిచో వారిస్థానే అధికారులనే నియమింపవలసినవచ్చుచున్నది. అనధికార సభ్యులకు మొదటిది సామగ్గ్యమును, రెండవది యిష్టమును యుండవలయును. ఈ విషయగ కట్టెరుల కందరికిని తాలూకాబోర్డుల కధ్యక్షులుగ అనధికారసభ్యుల నియమింపవలయునని యొక ప్రకటనను పంపితిమి. ఆ ప్రకటన ననుసరించి కొంతమంది కలెక్టురుల కొన్ని కొన్ని ప్రదేశములలో అధికారులను తాలూకాబోర్డు లభ్యతలుగ నియమించితిమని తెలియపరచిరి. కాన యీ తీర్మానము నంగీకరింప నవసరము లేనట్లు తోచుచున్నది. గౌ. రామయ్యగారు తీర్మానమును నొక్కలేదు.

శాస్త్రములు

"శాస్త్రములన్నియు జేతావారులలోనికి భాషాంతరీకరణ మొనర్చి ముద్రించుటకు పుస్తకాధికారులకు తగినంత ద్రవ్య సహాయ మొనర్పవలయుననియు, ఆ పుస్తకములను పాఠశాలలో వాచక పుస్తకములుగా నియమింపబడవలె ననియు" నొక తీర్మానమును, గౌ. టి. రంగాచారియ్యగారు రుపపాదించిరి. వాక్యార్థి జేతావారుల విద్య మిక్కిలి. విలువగలిగిన దగుటవలన ఆ విద్యను యీ జేతావారులకు సువ్యక్తము లగునట్లు జేతావారులలోకి భాషాంతరీకరణ మొనర్చి పిల్లవాండ్రకు పాఠశాలలో నేర్పవలెనని మిక్కిలి యుపయోగకరముగానుండును. పుస్తకముయొక్క విలువనుబట్టియే గ్రాంటులు చేయవచ్చును. అన్ని పుస్తకములకు అన్ని కంపెనీలకును గ్రాంటు చేయ వవసరము లేదు. ఉపాధ్యాయులు కొంతమంది మంచియుపయోగకరములైన పుస్తకములను వ్రాయుచున్నారు. వారికి ధన సహాయ మొనర్పన బాగుండునని చెప్పిరి.

గౌ. కవలప్పర ముప్పిలు నాయుడుగారు తీర్మానము నామోదించిరి.

గౌ. కె. హెచ్. ప్లేగుగారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఉపాధ్యాయులకు ధన సహాయ మొనర్చుటకు జేతుగూడదనియు శాస్త్రీయజ్ఞానమును విద్యాధులకు జేతావారులలో వ్యాపకము చేయుట ప్రభుత్వమువారి యధికారమనియు, 1,2,3 ఫారములవారికి యిదివరలో జేతావారులలో వ్రాయబడిన పుస్తకములను కొన్నింటినినియమించెదవనియు, విద్యను జేతావారులలోనే గలపుటకు ప్రయత్నించుట జరుపవలసినయియు చెప్పిరి.

గౌ. ఎ.ఎస్. కృష్ణరావుగారు శాస్త్రీయపుస్తకములు జేతావారులలో లేనపుడు అవిద్యను జేతావారులలో గరవుట గుర్తింపవలయు, జరుపవలయునని పుస్తకములు ముఖ్యముగా అవసరమనియు, అట్టి పుస్తకములు వ్రాయుటకు తగుప్రాంతా మా మోదవలయుననియు చెప్పిరి.

గౌ. పి.లెండ్రెయ్యగారు గూడ పుస్తకములను జేతావారులలో వ్రాయుటకు ప్రభుత్వమువారే సహాయ మొనర్పవలయునని చెప్పిరి.

గౌ. పి. శివరావుగారుగూడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

గౌ. కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగారుగూడ తీర్మానమును బలపరచుచు పుస్తకములను సమయిచేయుటకు ప్రభుత్వమువారే బాధ్యత వహించవలయుననియు, శాస్త్రీయజ్ఞానమును ప్రజాసామ్యమునకు గ్రామ్యులగులూగున పుస్తకములు నుండి తేలిని వ్రాయబడవలయుననియు చెప్పిరి.

గౌ. టి. రంగాచారియ్యగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు క్రిష్టియను కళాశాలయందలి సీతారామయ్యగారను నొక యుపాధ్యాయుడు కొన్ని శాస్త్రీయ పుస్తకములను తెలుగుభాషలో వ్రాసినను, ప్రకటించుటకు పూర్వము జైర్కరుగారియనుమతి పొందవలసిన వారాపుస్తకములను గుర్తించక గ్రాంటునకు ప్రభుత్వమువారికి సిఫార్సు చేయలేదని చెప్పిరి. సీతారామయ్యగారు వ్రాసిన పుస్తకములు మిక్కిలి యుపయోగకరములుగ నున్నవి. వదరాను మెయిలుపత్రిక గూడ ఆపుస్తకములను గురించి మంచిమార్పులను మొనరించి. జైర్కరుగారి యనుమతిపొందవలసినమాత్రమున అట్టి విలువగల పుస్తకములను గుర్తించవలసినట్లు కోచనీయును. కాబట్టి యొకముందైనను ప్రభుత్వమువారు అట్టి పుస్తకములు వ్రాయువారికి వివిధ గ్రాంటులు చేసెదనని నమ్ముచున్నా నని చెప్పిరి.

గౌ. కె. హెచ్. ప్లేగుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు 1,2,3 ఫారముల వరకు శాస్త్రీయవిద్యనంతకు జేతావారులలోనే గరవుటకు కావలసిన పుస్తకము లిదివరలోనే వ్రాయబడి యున్నందున ప్రస్తుతము కొంతకాలమువరకెట్టి పుస్తకము లనక సరమలనియు యుపాధ్యాయులు ప్రభుత్వమువారి యనుమతి లేకుండ పుస్తకములు వ్రాసినచో గ్రాంటులు పొందుట దుర్లభమనియు చెప్పిరి. తీర్మానము వోటునకు వేయబడి త్రోసివేయబడెను. పిమ్మట గౌ. టి. రంగాచారియ్యగారు అసహూ ప్రతిపాదనలు చేర్చునోరెరి.

గౌ. వి. కె. రామానుజాచారియ్యగారు, కె. రామయ్యగారు, పి. శివరావుగారు, సదాశివభట్టుగారు, కె. నూర్జీ వారాయణమూర్తిగారు, ఆ స్నా మల శెట్టియ్యగారు, బి. వెంకటపతిరాజుగారు, పి.లెండ్రెయ్యగారు, కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగారు, రామనాథపురం రాజుగారు, కవలప్పర ముప్పిలునాయుడు, టి. రంగాచారియ్యగారు, అసామ్యురు తిండి మరక్కయారుగారు, నుబ్బరా యలు రెడ్డిగారు, ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు, బి. వి. నరసింహయ్యగారు, యీ 16 మందిని తీర్మానమునకు అనుకూలముగను 22 మంది ప్రతిపాదకులు వోటిచ్చిరి.

ఇంతటితో నిన్నటిసభ ముగిసెను.

అమృతవలి 1154

మనోరంజకమైన నవల.

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుసరళములను బొందిన కంచనపల్లి కనకమ్మ విరచితము.

దీని కు 1-4-0

గ్రంథకైలి మనోహరము. కథ సవనరము.

భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది.

చిరునామ:- ఆంధ్రప్రదేశ్ కాశ్యాలయము

7, కంటకజిల్లా, బి. టి. మదరాసు.

Printed and Published by K. Nageswara Rao at the Andhra Patrika Press, 7, Thumba Chetty Street, George Town, MADRAS.